БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

48-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 2 (13318)
1971 оной январиин 3, воскресени

Сэн 2 мүнгэн

АМЖАЛТАТА ЗАМААР ДАБШЫШ, 1971 ОН!

Шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүд ходоодоо сэдьхэл хүдэлгэжэ байдаг: инмэ үдэрнүүдтэ үнгэрһэн саг тухай һанал бодолнууд, шэнэ түсэбүүд, шэнэ этигэл найдабаринууд түрэдэг ха юм. Ленинскэ агууехэ ойн мартагдашагүй жэл, наймадахи түсэбтэ табан жэлэй түгэсхэлэй, шэн зоригто ажалай ба зохёон байгуулгын жэл бодожо түүхэдэ орохо 1970 онние һайшаалтайгаар үдэшэхэдөө, совет хүнүүд туйлалтануудаараа омогорхохо ёһоороол омогорхон, 1971 онние угтаба. Коммунис байгуулалтын угаа үргэн хараа замууд урдамнай нээгдэбэ. Соведүүдэй орон юһэдэхи түсэбтэ табан жэлые эхилээд, КПСС-эй XXIV съездые угтахала байна. Хамагай түрүүндэ энээгээр лэ эхилһэн шэнэ жэлэй тусгаар удха шанарынь тодорхойлогдохо байна бшуу.

Шэнэ жэлээр дашарамдуулан нүхэр Л. И. Брежневэй совет арадые амаршалһан халуун үгэнүүд хушаан жэлэй дүүрэжэ, шэнэ жэлэй эхилжэ байһан баясхалантай, һүр жабхалантай үедэ телевидени ба радиогоор сууряатан дуулдаа. Шэн зоригто ажалайнь түлөө, партиин хэрэгтэ, коммунизмын хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанайнь түлөө үнэн зүрхэнэй баясхалантайгаар манай арадта хандахадаа, бүгэдэ арадай социалис мүрысөөе саашадань дэлгэрүүлжэ, совет хүнүүд түрэл партиингаа съездые тэмдэглэхэ, тэрэнэй шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм ба дүй дүршэлөө зориюулха гэжэ батаар этигэжэ байһанаа Л. И. Брежнев элирхэйлэн мэдүүлээ. Эдэ зоригжуулхы үгэнүүд олон миллион ажалшадаар угаа ехээр һайшаагдаһан байна. Тэдэнэр хадаа Ленинэй захяануудта, Коммунис партиин хүтэлбэридэ үнэн сэхэ байха гэээшэ манай шэнэ агууехэ илалтануудай эшэ үндэһэн болоно гэжэ тоолодог байха юм.

Гурбан һара болоод КПСС-эй XXIV съезд үнгэрһэн табан жэл соо парти ба арадай хэһэн тэмсэлэй дүнгүүдые гаргаха, коммунис байгуулалтын мүнөөнэй шатада бэелүүлэгдэхэ тодорхой зорилгонуудые хараалха, ороной арадай ажахые 1971—1975 онуудта хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб тушаа Директивэнүүдые баталха байна. Коммунизмын замаар манай Эхэ ороной шууд сэхээр дабшалтые хангаха талаар өөрынгөө программаар хараалагдаһан зорилгонуудые шэнэ түсэбэй гол шэглэлнүүдые тодорхойлходоо парти анхаралдаа абана. Промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэрине хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ, совет хүнүүдэй байдал бүри һайжаруулха, манай Эхэ ороной өөрыгөө хамгаалха шадабарине бэхижүүлхэ гэжэ хараалагдахай. Юлэдэхи түсэбтэ табан жэлэй даалгабаринуудай бодото тоонуудаар үшөөл хүсэдөөр тодорхойлогдоогүй байгаашье һаань, тэрэнние бэелүүлгэ 1971 оной түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэлээр эхилээд байна.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумэй ба СССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сессиин шиидхэбэринүүд манай арадай дайшалхы программа боложо үгөө. Пленумээр һайшаагдаһан, сесси дээрэ баталан абтаһан энэ жэлэй гүрэнэй түсэб ба бюджет коммунис байгуулалтын улам ургажа байгаа далайсые, партиин политикын эрдэм ухаагаар үндэһэлэн баримталагданхай байһые, олониитын зохёон байгуулхы хүсэндэ партиин гүнзэгы ехээр этигэдэг байһые эли тодоор харуулжа үгэнэ. Шэнэ табан жэлые нээжэ үгэһэн энэ жэлэй гол зорилгонууд гэхэдэ, нийтын үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, хүдөө ажахын материально-техническэ үндэһэ һууриие горитойгоор бэхижүүлхэ, научно-техническэ дэбжэлтые түргэдхэхэ, тэрэнэй үндэһөөр социалис экономикын бүхы һалбаринуудай саашадаа түргэнөөр ургалтые, ажалшадай материальна байдал һайжаруулгые, соёл болбосоролыень дээшэлүүлгые хангаха ябадал болоно. Промышленна продукци гаргалга 6,9 процентээр, хэрэглэмжэдэ ба нөөсэлэлгэдэ зорюулагдаха бүхы национальна доход 6,1 процентээр нэмэхэ байна. Экономическа ба социальна хүгжэлтөөр оронымнай үшөө нэгэ томо алхам хэхэ байна бшуу.

Партиин политикые совет хүнүүд өөрымнай түрэл, бодото хэрэг гэжэ тоолодог. Энэнь КПСС-эй XXIV съездые эрхимээр угтахын түлөө социалис мүрысөөнэй бүри үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ байһанһаа илангаяа эли тодоор харагдана. Хүдэлмэрилшэн анги, колхозно тариашад, интеллигенци съездые ажалай эрхим дээдэ бэлэгүүдээр угтахые бэлдэжэ байнхай. 1971 онние эхилхэдээ түрүү коллективүүд үйлэдбэрине саашадань нарижуулан һайжаруулгада, арга боломжонуудые үүсхэлтэйгээр бэдэрэн олологдо, арьбалалтын гурим һайжаруулгада үндэһэлһэн шэнэ уялгануудые абана. Хүдэлмэриин газар бүхэндэ ажалай эгээн лэ дээдэ ашаг үрэ хангахын түлөө тэмсэл хэжэ ороһон мосивагайхадай үүсхэл хаа хаанагүй эдэбхитэйгээр дэлгэрдэнэ. Олониитын зохёон байгуулхы эдэбхи хэшээлые толгойлон партиина организацинууд хадаа түсэб болон социалис уялгануудаа заатагүй дүүргэлгэдэ нийтын хүсэл оролдолгые январиин түрүүшын ажалай халаануудһаа эхилэн залан шэглүүлхэ, тэдэнние бэелүүлхын хойноһоо олониитын үрэ ехэтэй хиналта тогтоохо ёһотой.

Мүнөө январиие коллективэй үмэнэ хойшолуулашагүй түргэнөөр дүүргэхэ ёһотой олон хэрэгүүд бии. Промышленностиин болон барилгын ажалшадта ямар юумэн гол шухала болоноб гэхэдэ, 1-дэхи кварталай үйлэдбэриин программые жэгдэ һайнаар, графигаа уридшалан дүүргэлгые хангаха ябадал болоно. Хүдөө ажахыда хабарай тарилгада һайнаар бэлдэхэ орохо саг тулажа ерээ, тэрээнһээ ерэхэ жэлэй ургаса ехэ дулдыдаха байна. Партиина съездын хүндэлэлдэ зорюулагдажа дэлгэрһэн мүрысөөнэй, харюусалгатай шатын мүнөө жэлнэ байхада, «Съездын урда тээхи вахтын үдэр бүхэнние габшагай ажалай үдэр болгоё!» гэһэн мүрысөөндэ хабаадагшадай гаргаһан дашшалхы уряа тусгаар удха шанартай болоо.

Таһалгарнагүй үйлэдбэринүүдтэ ажалладаг коллективүүд—металлургнууд, химигүүд, транспортнигууд болон бусад январиин 1-дэ ажаллаһан байна. Эхэ оронойнгоо аша туһада зориулан шэнэ амжалтануудые туйлажа, шэнэ түсэбтэ, табан жэлэй эхине тэмдэглэхэ гэһэн совет хүнүүдэй патриотическа эрмэлзэлгэнүүдэй угаа ехэ байһые эдэ коллективүүдэй жэшээ харуулжа үгэнэ. Үрэ ехэтэй ажал хэхэ арга боломжонуудые жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилэн мүрысөөндэ хабаадагшадта бултандань бии болгохо гэээшэ угаа шухала байна. Энээн тухай оролдолго гаргаха гэээшэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, партиина, профсоюзна организацинуудай сэхэ уялгань болоно.

Манай арад этигэл түгэлдэрөөр урагшаа харан дабшана. Советскэ Союзай уласхоорондын байдал хэзээ хэзээнэйхиэээ бата бэхи, тэрэ бүхы дэлхэй дээрэ угаа ехэ хүндэтэй. Эб найрамдалай ба социализмын түлөө тэмсэлэй ленинскэ гол ёһонуудта үнэн сэхэ байдаг совет ороной гадаадын политика манай орон дотор амгалан, зохёон байгуулхы ажал эрхилхэдэ таарамжатай һайн эрхэ байдал бии болгоно. Энэ политика хадаа дэлхэйн социализмын оронуудые бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые нягтаар жагсааха, арадуудай эрхэ сүлөө, бэеэ даанхай ба аюулгүй байдалые, нүн эб найрамдалай болон дэбжэлтын хэрэгүүдые хамгаалха зорилготой юм. Эхилһэн энэ жэлдэ эб найрамдалай, демократиин хэрэгэй, социализмын ба коммунизмын хэрэгэй шэнэ илалтануудые туйлаха байһаниинь сохомтой.

Соведүүдэй ороной ажалшад Эхэ орон тухай, Ленинскэ парти тухай һанан дурдан юһэдэхи түсэбтэ табан жэлые, КПСС-эй XXIV съездын болохо жэлые эхилбэ. Нэгэн адли дурэ хүсэлтэй, нэгэдэмэл ябуулга хэдэгээрээ хүсэн түгэлдэр болоһон, агууехэ хэрэгүүдээрээ зоригжоһон совет арад революционно эршэ зоригтойгоор, этигэл найдабаритайгаар коммунизмын уг зорилгонуудай илан мандахын тулада шэнэ амжалтануудые туйлахаар бэлэн байна.

Амжалтата замаар дабшыш, 1971 он!

(«Правдын» 1971 оной январиин 2-ой түрүү бэшэг).

ДҮЙ ДҮРШЭЛ ҺАЙШААГДАБА

Буряадай республикын 300 гаран библиотекэнүүдэй колхозникүүдай болон мэргэжэлтэдэй дунда хүдөө ажахын литературын пропаганда хэр зэргээр ябуулжа, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл ямараар дэлгэрүүлжэ байһан тухай Росси Федерациин соёл культурын министерствын коллегиин заседани дээрэ хөөрэлдөөн болобо.

Энэ шухала хэрэг эрхилдэг эмхи зургаануудай дунда эгээн лэ түрүүн Буряадай АССР-эй М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ нэрлэгдэһэн байгаа.

Буряадай республиканска библиотекын гаргаһан үүсхэл эдэбхиин ашаар хүдөөгэйшье, аймагайшье библиотекэнүүд хүдөө ажахын литературын пропаганда улам эдэбхитэйгээр, үргэнөөр ябуулдаг болобо.

Хүдөө ажал тухай номуудай жаса бүхы республика дотор һүүлэй жэлнүүдтэ ехэ болонхой. Мүнөө үедэ 150.000 гаран ном библиотекэнүүдтэ хадагалагдажа байна. Аймагай болон хүдөөгэй библиотекэнүүдэй жаса колхозууд болон совхозуудай худалдажа абаһан номоор нэмэжэ байдаг. Жэшээнь, колхозууд болон совхозууд ном абахын тула Мухар-Шэбэрэй аймагта 1,230 түхэриг, Хяагтын аймагта3.200 гаргашалба.

КПСС-эй ЦК-гай 1970 оной июлиин Пленумэй шиидхэбэрине хүтэлбэри болгон, РСФСР-эй соёл культурын министерствын коллеги Буряадай республика дотор хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдые библиотекын талаһаа хангалгын дүй дүршэлые һайшаагаад, тэрээниинь Росси Федераци дотор үргэнөөр дэлгэрүүлхыень һайшаан дурадхаба.

Москва.

(ТАСС-ай корр.).

ШЭНЭ ЖЭЛҺЭЭ ШЭНЭ ДАЛАЙСАТАЙГААР!

Энэ зурагые манай фотокорреспондент Евгений Захаров Шэнэ жэлэй урда тээхэнэ ЛВРЗ-гэй локомотив-мөөрын цехэй хабсаралгын таһаг соо буулгаба. Слесарь хабсарагшад Михаил Залуцкий, Николай Сигзанов, Константин Нетрепчук ба мастер Маргарита Котельникова гэгшэд шэнэ табан жэлэйнгээ хараа түсэбүүдые зүбшэн хэлсэнэ.

М. С. Бурмакинай хүтэлбэрилдэг энэ бригада халаанайнгаа түсэб һайн шанартайгаар хододоо 110—115 процент дүүргэнэ.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР

Сэлэн-Дүүмын заһабарилгын механическа заводой коллектив продукци худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн тухайгаа декабриин 5-да мэдээсэһэн юм. Эдэнэр табан жэлэй турша соо 2125 вагон гэрнүүдые барижа, республикынгаа хонишод, малшад, модошодто бэлэглэһэн байна. Мүн энээнһээ гадна 43510 авто-уһалуури түхеэржэ, республикын ажахынуудта эльгэһэн байха юм.

Хоорондоо социалис мүрысөө дэлгэрүүлһэнэйнгээ ашаар тус заводой коллектив валова продукци гаргаха табан жэлэйнгээ түсэбые декабриин 21-дэ дүүргээ. Тиигэжэ эдэнэр түсэбһөө гадуур 117 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилһэн байна. Коллективэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ механическа, вагонуудые бүтээдэг цехүүд хододоо шалгаржа, түрүү һуури эзэлжэ ябадаг юм.

КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан тус заводой хүдэлмэришэд табан жэлэй түсэбһөө гадуур хэдэн мянган түхэригэй продукци гаргаһан байна.

Л. СЛЮНКИНА.

Сэлэнгэ.

ТҮРҮҮШЫН ХУРЬГАД

ТҮНХЭН. Декабриин 31-нэй һүни хонидоо манажа хоноһон хурьгашан басаган Мария Ханхаева ехэл баяртай гүйжэ ерээд, ахалагша хонишон нүхэр Софьнидоо иигэжэ хэлэбэ:

— Андрей, хониднай түрэжэ эхилээ. Хоёр хурьган гараад байна. Хөөрхэнүүд гээшэнь!

Хоюулаа түйлдэжэ ошоходонь үшөө нэгэ хониниинь хурьгалаад, тэрэнээ һахы-һалаг долёожо, мээхээржэ байба. Тиигэжэ Шэнэ жэлэй гараһан һүни энэ отарада түрүүшын хорёод хурьгад абтаба.

Тус отарын бүхы 457 эхэ хонидынь гол түлэб январиин тэн бэгаар хурьгалжа дүүрэхэ юм. Хонидыньшье тобир тарган, байрань дулаалагданхай. Мүнөө хурьгалһан хонидто тус бүридэнь үдэрэй 800 грамм үбһэн, 1 килограмм һолоомо, силос, 300 грамм тариа талхан эдюулэгдэнэ, бүлеэн уһаар уһалагдана.

Эдэнэй хүршэ хонишон комсомол басаган Цырен-Ханда Халхуевагай даадаг отарада бэһал түрүүшын хурьган бии болоо.

Ш. ШАРНАЕВ,
«Восточные Саяны» колхозой хонидой фермые даагша.

ЗАХААМИНАЙ МАЛШАДАЙ ХУБИТА

Бүхы ажалшан арадуудай агууехэ багша В. И. Ленинэй ойн баярай жэлдэ манай Захааминай аймагай хүдөөгэй ажалшад муу бэшээр хүдэлжэ гараба.

Колхоз, совхозууднай адууһа малһаа абтадаг эдеэ хоолой зүйлнүүдые гүрэндэ худалдаха, тушааха түсэб, даабарива амжалтатайгаар дүүргээ. Аймагай ажахынууд жэлэй түсэбһөө гадуур 5727 центнер мяха, 12 мянган центнер һү, 174 центнер нооһо Эхэ орондоо үгөө.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тариалангай га бүриһөө дунда зэргээр 12,2 центнер орооһон, гектарай 380 центнер кукузику хурнагдаа. Энэмнай Захаамин нютагай эрхэ байдалда һаа наашадаа үзэгдөөгүй һайн ургаса гэжэ тоолонобди.

Эдеэ хоолой зүйлнүүдые түсэбһөө гадуур ехээр худалдаһанай ашаар үнгэрһэн жэлдэ ажахынууднай 250 мянган түхэригэй сэбэр ашаг олзо абаа. Эдэ бүгэдэ колхоз, совхозуудай экономико бэхижүүлхэ, хүн зоной һуудал байдалые һайжаруулхада ехэхэн ашаг үрэтэй байхань лабтай.

Аймаг соогоо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ «Победа» колхозойхид (түрүүлэгшэнь Г. Г. Цыдыпов, парткомойнь секретарь Ц. Б. Доржиев) эрхимлэжэ, гүрэндөө мяха, һү түсэбһөө гадуур бүришье ехээр худалдаа. Энэ ажахы бүхы шахамал үхэрнүүдээ тус бүридэнь дунда зэргээр 350 килограммһаа доошо бэшэ шэгнүүртэйгээр тушаагаа, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1750 килограмм һү һаагаа. Колхозой түрүү һаалишан Ханда Абидуева үнеэн бүриһөө 2000 гаран килограмм һү һаанхай.

Захааминай ажалшад, малшад шэнэ жэлдэ туйлаһан зарим тэды үрэ дүнгүүдээ улам арьбадхан, түрэл партиингаа XXIV съездые ажалай үшөө ехэ амжалтаар угтаха зорилготой. Мүнөө колхоз, совхозуудтамнай 2180 үхэр шахан таргалуулагдажа байна. Тэдэнние тус бүридэнь гурбан центнерһээ доошо бэшэ шэгнүүртэй болгоод тушаажа, съездын нээгдэхэ үдэр болотор гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэй түсэб дүүргэхэ зорилго табигдана.

Н. МИХЕЕВ,
КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь.

ДҮШЭ ГАРАН МИЛЛИОН

Гурбан жэлэй саада тээ баригдажа, ашаглагдаһан Сотниковой шубуунай фабрикын хүдэлмэришэд һүүлэй үедэ ажалдаа түрүү арга хэрэглэнэ. Энээнэйнгээ ашаар тус фабрикын коллектив гүрэндэ үндэгэ, шубуунай мяха тушааха табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь холо үлүүлэн дүүргэбэ. Түсэбэй ёһоор 22 миллион 900 мянган үндэгэ тушааха зад, 44 миллион 100 мянган үндэгэ худалдаба. Мүн түсэбһөө гадуур 2420 центнер шубуунай мяха Эхэ орондоо бэлэглэбэ. Эндэ түрүү шубуушад Евдокия Афанасьева, Агафья Манданова, Лидия Лучинина, Любовь Шурина болон бусадай хубита яһала бии. Эдэ нүхэд жэлэй туршада тахяа бүриһөө 225—235 үндэгэ суглуулжа, фабрика доторoo онсо шалгарһан байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ Сотниковой шубуунай фабрицын коллектив түрэл партиингаа ээлжээтэ XXIV съездын хүндэлэлдэ абаһан социалис уялгаяа саг соонь дүүргэнэ, туйлаһан амжалтаяа улам арьбадхахын тула бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллана.

Улаан-Үдын аймаг.

Манай корр.

МАГТААЛТАЙ МАЛШАН

«Октябриин 50 жэл» колхозой үнинэй малшан Матвей Мунконов нютагайнгаа магтаалтай хүнүүдэй нэгэн юм. Юуб гэхэдэ, дааһан ажалдаа оролдолго ехэтэйгээр хандадаг, харуулһан малнуудынь гарза хоролтогүй, тарган тобир байдаг. Бэлшээриин һайние оложо адуулна.

Мүнөө нүхэр Мунконов 212 толгой тугал, тэрэ тоодо 70 гаран хайнаг тугалнуудые даажа харууһална. Малнуудынь хүшэ шадалаар һайн.

Партиин XXIV съездые ажалай амжалтаар угтаха гэһэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсоходоо Матвей Мунконов харюусажа абаһан малнуудаа эрхим һайнаар харууһалан, атар тарганаар, бүрин бүтэн ондо оруулхаб гэжэ үгэеэ үгэһэн байна.

Намарай дулаан хаһада малаа ой тайгын хагдатай газараар адуулха үедөө агнуури хэжэ, 100 гаран хэрмэ буудаһан байха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Матвей Мунконов.

Д. ДУГАРОВ.

Ахын аймаг.

6 МЯНГА ДАБАГДАА

Шэнэ жэлые «Байкал» племхозой һаалишад эрхим амжалтаар угтаба. Ажахын суута һаалишан Любовь Николаевна Седых ойн баярай жэлдэ үнеэн бүриһөө зургаа мянган килограммһаа дээшэ һү һааба. 5 мянганай дабаа дабагшадай тоодо һаалишад З. Н. Кожевникова, З. Г. Максимова, А. Ф. Рандина, А. Е. Степанова, С. П. Степанова, Д. Л. Дондопов гэгшэд ороно.

Манай ажахы бүхы дээрээ үнгэрэгшэ жэл үнеэн бүриһөө 4600 килограмм, тэрэ тоодо түбэй фермэ—5100 килограмм һү абажа шадаа. Энээнэй ашаар ажахымнай гүрэндэ һү тушааха түсэбөө 800 центнерээр үлүүлээ.

С. ХАЛТУЕВ.

ХАЛЯАГААБДИ

Совет хүнүүдэй шэн габьяата ажалаар алдаршаһан наймадахи табан жэлэй һүүлшын 1970 оной он үнгэрбэ. Энэ үе соо ажахымнай малшад, тариашад түрэл партиингаа табиһан зорилгые бодото дээрэнь бэелүүлэн, хүдөө ажахыгаа ойрын жэлнүүдтэ хурдан түргэнөөр хүгжөөжэ, гүрэндэ һү, мяха, нооһо, тариа, үндэгэ болон бусад продуктнуудые элбэг дэлбэгээр худалдахын түлөө оролдосотой шударгыгаар ажаллажа, горитойхон амжалта туйлаһан байна.

Ошоошо табан жэлэй хугасаада колхознай хараалһан даабари, уялгаяа сүм дүүргэжэ, Эхэ орондоо 12830 центнер мяха худалдаха түсэбөө 13710 центнертэ хүргөө. Мүн тиихэдэ һү, ороохо тариа, хартаабха, үндэгэ, овощ, нооһо гүрэндэ худалдаха түсэбөө саг болзорһоонь уридшалан бэелүүлжэ шадаа.

Мүнөө колхозоймнай ажалшад туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, түрэл партиингаа XXIV съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хам оролсон, улам эршэтэйгээр ажаллажа байнхай.

Л. СМОЛИНА,
«Победа» колхозой экономист.

Бэшүүр.

Уридшалан дүүргээ

Кабанскын аймагай Байгалай совхозой һаалишад багша Ленинэй ойн баярай жэлдэ ажалай ехэ амжалта туйлаба. Совхозой һаалиин фермэнүүдэй коллективүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Галина Петровна Никоновагай хүтэлбэрилдэг фермынхид эрхимлэжэ ябана.

Тус фермын һаалишад, мал адуулагшад 1970 оной туршада хамта дээрээ 7450 центнер һү һааха социалис уялга абаһан байгаа. Эндэхин 7925 центнер һү абажа, совхоз болон аймаг соогоо түрүү һууринда гараһан суутай. Г. П. Никоновагай хүтэлбэрилдэг фермын түрүү һаалишад даажа абаһан үнеэн бүриһөө 2900—3100 килограмм һү һаажа, аймагай һаалишадай социалис мүрысөөнэй манлайда ябана.

Байгалай совхозой энэ фермын эбтэй эетэй коллектив хараалагдаһан түсэб, абаһан уялгаһаа хэдэн арбаад центнер һү үлүү ехээр абажа, гүрэндөө тушаагаа.

БАЯН ОЛЗО

Түнхэнэй аймагай госзверопромхозой ангуушад Шэнэ жэлые баян олзотойгоор угтаба. Һалхаһа бүлэг ангуушад ой тайгаһаа бусажа ерээ. Жэшээлхэдэ, 20 гаран жэлэй туршада агнажа, нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болоһон Б. Р. Сидиков 120 хэрмэ, 8 булга тушаагаа. Ангуушад В. А. Петров, Г. С. Климов гэгшэд суггаа агнуурида гараһан юм. Тэдэнэр 188 хэрмэ 10 булга баринхай бусаба.

Дүй дүршэлтэй ангуушан Н. И. Стрельников залуу ангуушан А. Власовые дахуулжа тайгада гараһан байгаа. Тэдэнэр баһал олзо баянтайгаар Шэнэ жэлые угтажа, 150 хэрмэ, 10 булга бариһан байха юм.

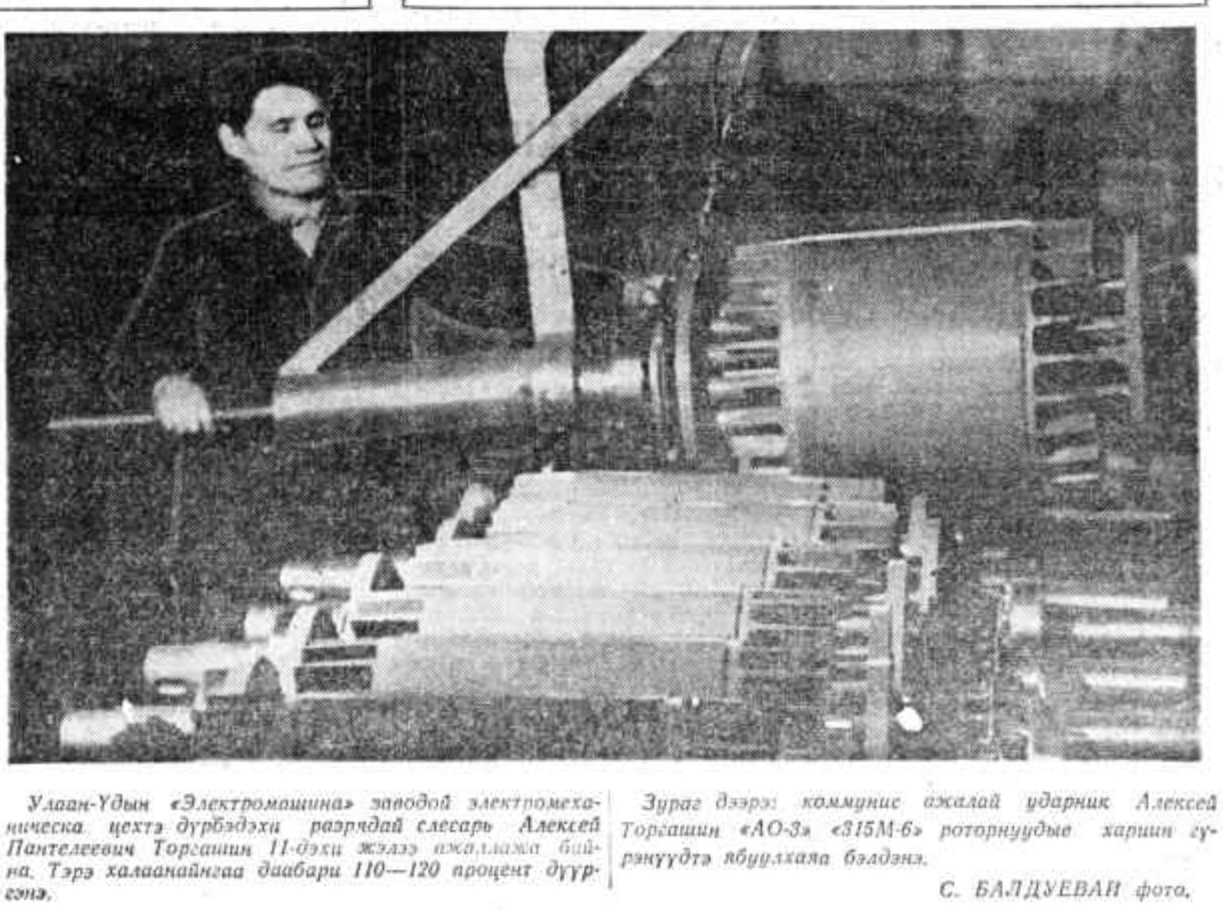
Л. ТАПХАЕВ.

БЭЕЭ ЗЭҺЭНХЭЙ

Ахалагша хонишод—коммунистнууд Г. Генденов, М. Мангалаев гэгшэдэй бригаданууд шэнэ түл абалгадаа хүсэд бэлэн болоод, эхэ хонидоо тобир тарган байлгахые оролдоно. Үдэшэ, үглөөниинь үбһэ, тариа талха үгэхынгөө хажуугаар хонидоо Майлынгаа бэлшээридэ үдэр бүри ябуулна. Түрэл партиингаа XXIV съездын хүндэлэлдэ эдэ бригаданууд ажалай вахтада жагсанхай.

Р. МУНКУЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхоз.

Улаан-Үдын «Электромашина» заводой электромеханическа цехтэ дүрбэдэхи разрядай слесарь Алексей Пантелеевич Торгашин 11-дэхи жэлээ ажаллажа байна. Тэрэ халаанайнгаа даабари 110—120 процент дүүргэнэ.

Зураг дээрэ: коммунис ажалай ударник Алексей Торгашин «АО-3» «315М-6» роторнуудые хариин гүрэнүүдтэ ябуулхаяа бэлдэнэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ОКТЯБРЬСКА РАЙОН

ХҮТЭЛБЭРИЛХЫ ШАДАБАРЯА УЛАМ ШАНГАДХАХА

Һаяхан болоһон XXV районно партийна конференци дээрэ КПСС-эй Октябрьска райком 1967 оной декабриин 1-һээ хойшо хэһэн хүдэлмэри тухайгаа тоособо.

Үнгэрһэн энэ үедэ районой экономикодо ехэхэн хубилалтанууд болоо. Силикатна хирпиисын завод, макаронно фабрика, автомобильнуудта техническэ харууһалга хэхэ станци, Никольско тосхон хүрэтэр трамвайн харгы баригдажа ашаглалгада үгтөө. Мяха-консервын, мебель хэдэг, модо хюрөөдэдэг, һүнэй, гэр барилгын комбинадуудта, нооһо угаадаг, нарин сэмбын фабриканууд болон районой бусад олон предприятинууд шэнэдхэгдэн үргэдхэгдэжэ, шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдожо, ашаглагдажа эхилбэ.

Түсэбтэ наймадахи табан жэлэй туршада райондо промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 70 шахуу процентээр ургаа, ажалай бүтээсэ 50 процентээр дээшэлээ. Энэ хугасаада даабариһаа гадуур 6 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө.

Һүнэй болон хилээмэнэй комбинадуудай, нарин сэмбын, трикотажна, нооһо угаадаг фабрикануудай, асфальт-бетонно болон электро-заһабарилгын заводуудай, геологическа управлениин түбэй лабораториин, харгы барилгын, барилга оньһожоруулгын, заһабарилга-барилгын управлениинүүдэй, «Буржелезобетон» нэгэдэлэй № 1 филиалай, модо урадхуулгын конторын, № 802 мостопоездын коллективүүд табан жэлэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа мэдээсэбэ.

Байгша ондо—В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн баярай жэлдэ олон коллективүүд (асфальт-бетонно заводой, һүнэй комбинадай, № 802 мостопоездын, «Дальстальконструкция» гэжэ хабсаралгын управлениин болон бусад) жэлэйнгээ даабари болзорһоонь 40—60 хоног урид дүүргээ. Жэлэй эхилһэнһээ хойшо районой промышленность түсэбһөө гадуур 3 миллион гаран түхэригэй продукци худалдаа, ажалай бүтээсэ 3,9 процентээр дээшэлүүлээ.

Районой экономико, соёл гэгээрэл хүгжөөхэ хэрэгтэ партийна организацинуудай үүргэнь ямар бэ, саашадаа юун хэгдэхэ ёһотойб, ямар шухала зорилгонууд табигданаб?

Эдэ асуудалнуудта тодорхой харюу КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. Д. Чукаевай хэһэн партиин райкомой тоосоото элидхэл соо, мүн тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсаһан делегадуудай үгэ соо үгтэһэн байна.

—Өөрынгөө бодото хүдэлмэридэ партиин райком урданайхидал адли партийна эхин организацинуудые эмхидхэлэй талаарнь бэхижүүлхэ, нийтэ зонтой тэдэнэй холбоо барисаа хүгжөөхэ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ партийна болон нийтын бусад организацинуудай үүргые дээшэлүүлхэ, ажахын болон соёл культурын байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын түлөө тэмсэлдэ үргэн олониитые элсүүлхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулжа байгаа,—гэжэ нүхэр Чукаев элидхэлэйнгээ эхинда тэмдэглэбэ.

Һүүлэй гурбан жэлэй туршада районно партийна организаци тоогойнгоо талаар 600 хүнөөр олошоржо, үйлэдбэридэ нүлөөлхэ аргаяа дээшэлүүлээ. Гурбан жэлэй саада тээ промышленностиин, транспортын, барилгын предприятинуудта 1408 коммунист хүдэлдэг байгаа, мүнөө 1630 коммунист ажаллана. Ондоогоор хэлэбэл, 10 хүдэлмэришэдэй нэгэниинь коммунист болоно.

«Даалгагдаһан хэрэгэйнь түлөө коммунистнуудай харюусалгые дээшэлүүлхэ талаар партийна организацинуудай хүдэлмэри тухай», «Ажалшадые марксистско-ленинскэ үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ талаар районой партийна организациин зорилгонууд» гэхэ мэтэ шухала асуудалнууд партиин райкомой пленумүүд дээрэ зүбшэгдэжэ, партийна эхин организацинуудай хүдэлмэридэ һайн нүлөө үзүүлээ гэжэ конференци дээрэ тэмдэглэгдэбэ.

Кадрнуудые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ хэрэг эмхидхэлэй хүдэлмэриин шухала зүйл болоно гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэһэн олон делегадууд заагаа байна. Тоосоото үедэ партиин райком партийна эхин организацинуудтай хамта № 1 СМУ, «Буржелезобетон» нэгэдэлэй № 1 филиал, городой һүнэй комбинадые, Серовой нэрэмжэтэ мебельнэ фабрикые, барилга оньһожоруулгын управлениие һайн бэлэдхалтэй хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бүридхэхэ талаар хэмжээнүүдые абаа.

Эдэ бүгэдын ашаар партийна олон организацинууд тоогойнгоо талаар олошороо, эмхидхэлэйнгээ талаар бэхижээ, коллективүүдэй үмэнэ байһан ажахын болон политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ тэдэнэй үүргэнь дээшэлээ. Нарин сэмбын, нооһо угаадаг фабрикануудай, БМДК-гай, мяха-консервын комбинадай, № 7 СМУ-гай партийна организацинууд үйлэдбэридэ үдэр бүри нүлөөлжэ, түсэб даабариин дүүргэлтын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые эдэбхитэйгээр элсүүлнэ.

—Манай партийна организациин бүхы коммунистнуудай 83 процентнь сэхэ үйлэдбэри дээрэ ажаллана—гэжэ нарин сэмбын фабрикын партбюрогой секретарь М. Г. Семенькова хэлэнэ. 119 коммунистнууд коммунис ажалай ударнигууд, 72 коммунист табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргээ һэн. Фабрикын табан жэлэй түсэб бүри октябрь һарын һүүлээр дүүргэгдэжэ, даабариһаа гадуур 170 мянган метр бүд нэхэгдээд байна. КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөндэ оролсожо, абаһан уялгануудаа дүүргэжэ ябанабди. Фабрикадамнай шэнэ, түрүү үүсхэл түрэн гарана. Коммунист Лобановай хүтэлбэрилдэг бригада 1971 ондо, съездын нээгдэтэр, ажалай түрүү онол аргануудай бригадын нэрэ зэргэтэй болохын түлөө тэмсэл эхилбэ. Фабрикын, цехүүдэй партийна организацинууд түрүүшүүлэй дүй дуршал согсолжо, олоной шадабари болгохо тушаа ехэхэн оролдолго гаргана. Харин энээн тухай партиин райком анхаралаа хандуулнагүй тооной. Тоосоото үедэ нэгэшье түрүү хүдэлмэришэнэй дүй дуршал согсологдоогүй бшуу.

Үйлэдбэридэ, коллективтэ, цеховой партийна организацинууд, партийна бүлэгүүд ехэ нүлөө үзүүлхэ аргатайшье, нүлөөлнэшье гээшэ. Тэдэнэй хүдэлмэри тухай элидхэл соо дэлгэрэнгыгээр хэлэгдэ, үгэ хэлэһэн делегадууд тогтоо.

—Манай СМУ-гай нэгэдэхи участогта эмхидхэгдэһэн цеховой партийна организаци ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулдаг, социалис мүрысөөнэй дүн саг сагтань согсолжо, участогайнгаа ажал хэрэгтэ һайнаар нүлөөлнэ,— гэжэ № 7 СМУ-гай профсоюзай постройкомой түрүүлэгшэ С. И. Антонов хэлэнэ. Табан жэлэй туршада управлениин коллектив 27 миллион түхэригэй гол фонднуудые ашаглалгада оруулаа. Сэхэ барилга дээрэ коммунистнуудаймнай 70 процентнь ажаллана, бултадаа үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэеэ дүүргэнэ. Тингэбэшье управлениин хүдэлмэридэ, илангаяа энэ жэлдэ ехэхэн бэрхэшээлнүүд дайралдана. Барилгын материалай дуталдадаг дээрэһээ ажал һаатана, үнэтэ сагмнай хосорно.

КПСС-эй райком, тэрэнэй промышленностиин таһаг управлениинмнай ажал хэрэгээр бага һонирхоно, хэрэгтэй туһаламжа үзүүлнэгүй.

Энэ шүүмжэлэлыень гэр барилгын комбинадай бригадир Г. М. Песков дэмжэбэ. Бидэнэр эндэ тэндэ олон гэр хабсарган бодхоонобди. Тэдэмнай улаан булан түхеэрхэ арга байдаггүй, ойлгуулам-жын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Барилгын талмай дээрэ райкомой хүдэлмэрилэгшэдые үсөөн харахат, тэдэнэй олонхиинь бидэнэр танихашьегүйбди. Манай комбинат түсэб даабаряа дүүргэдэг болобошье, ажалай бүтээсэ үшөөл бага, тэрэнэй ургалта салин хүлһэнэй ургалтаһаа гээгдэжэ ябана. Энээндэ гансал бидэнэр өөһэдөө зэмэтэйбди гэхын аргагүй. Маанадай ажалые сантехнигүүд, бусад подрядчигууд удаанаар барижа, ажалай саг хооһоор гээгдэнэ. Барилгын бүхы хүдэлмэри зүбөөр түсэблэжэ, эмхитэй гуримтай болгобол, ажалай бүтээсэ 25—30 процентээр дээшэлүүлжэ болохо байгаа.

Теэд нимэ эмхи гурим барилгашадай хүдэлмэридэ байхагүй гэжэ наймадахи автобазын жолоошон делегат В. И. Шабанов хурсаар шүүмжэлбэ. Манай автобаза табан жэлэй даабари үни дүүргэнхэй. Ашаа шэрэлгэдэ шэнэ, түрүү арга хэрэглэгдэнэ. Миниин хүтэлбэрилдэг бригадын жолоошод түсэбтэ табан жэлээ апрелиин 12-то дүүргэжэ, В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойдо ажалай бэлэг бараа һэмди. Тэрэ сагһаа хойшо бригадамнай В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн нэрэмжэтэ бригадын нэрэ зэргэ зүүжэ ябана. Амжалтамнай бүришье ехэ байха байгаа, хэрбээ барилгашадай һайнаар, хоорондоо холбоо барисаатайгаар ажалладаг байгаа һаа. Жэшээлхэдэ, нэгэ машина раствор ашаад барилгын талмайнуудаар хэды ябагдана гээшэб? Нэгэ тээ ошоходошни барилгашад байхагүй, нүгөөдэдэнь ерэхэдэшни хэрэгтэй маркынь раствор бэшэ гэхэ мэтэ шалтагаанууд олон. Машина ишэ тиишэ намнахада хэды ехэ гаргаша ошоноб, энэмнай гүрэнэй мүнгэ зээри ха юм.

Барилгашадай хүдэлмэри тухай ехэ хөөрэлдөөн конференци дээрэ дэмы болоогүй. Октябрьска райондо гэр байрын, культурна ажаһуудалай, промышленна ехэ барилга хэгдэхэһээ гадна, эндэ барилгын индустриин томо предприятинууд (Силикатна хирпиисын, асфальт-бетонно заводууд. «Буржелезобетон» нэгэдэлэй № 1 филиал, барилгын организацинууд (СМУ-1, СМУ-7, ДЕК, № 802 мостопоезд) хүдэлнэ ха юм. Һүүлэй гурбан жэлэй туршада 75 миллион гаран түхэригэй сэнтэй барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэгдэһэн, 120 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай болбосон түхэлтэй гэр байра ашаглалгада үгтэһэн байна. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин хэмжээн энэ хугасаада 40 шахуу процентээр нэмээ.

Теэд элидхэлшэ болон олон делегадуудай тэмдэглэһэнэй ёһоор, капитальна барилгада ехэхэн дутагдалнууд үзэгдэһөөр. Материальна-техническэ хангалга һула, бии байһан механизмууд хангалтагүйгөөр ашаглагдана, барилгын талмайнууд дээрэ ажалай эмхидхэл һула, зарим ушарта барилга шанар муутайгаар хэгдэнэ. Ерэхэ жэлдэ—1971 ондо районой дотор барилга бүри үргэнөөр ябуулагдахаар хараалагдана. Тиимэһээ шэнээр һунгагдаһан партиин райком барилгашадай хүдэлмэридэ саг үргэлжэ анхаржа, бодото туһаламжа үзүүлжэ байха зэргэтэй гэһэн шанга эрилтэ конференци дээрэ табигдаба.

Нийтын үйлэдбэриин экономическа ашаг үрэ эрид дээшэлүүлхэ гээшэ мүнөө үедэ партийна организацинуудай гол зорилгонуудай нэгэн болоно. КПСС-эй XXIII съездын, партиин ЦК-гай 1969 оной декабриин Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, районой партийна организацинууд техническэ дэбжэлтэ түйлаха, үйлэдбэриин технологи һайжаруулха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха, үнэ сэнгые хямдаруулха талаар ехэхэн хэмжээ ябуулганудые бэелүүлээ. Тингэжэ тоосоото үедэ 3 миллион 300 мянган түхэриг алмагдаа, ... лизын шэнэ продукци үйлэдбэрилэгдэдэг болоо. Байгша ондо районой олонхи предприятинууд түрүү ... лэлгын, экономическа урмашуулгын шэнэ гуримда орожо дүүргэ... Мүнөө шэнэ гуримаар 13 предприяти ажаллана.

Гэхэтэй хамта районой зарим предприятинуудаар эмхидхэлэй, техническэ хүдэлмэриин һула ... рэһээ үйлэдбэриин экономическа ашаг үрэнь бага байхаһаа гадна, түсэб даабаришье дүүргэгдэнэгүй гэжэ элидхэлшэ, мүн делегадууд һанаагаа зобонгёор тэмдэглэбэ. Делегат М. П. Полоновой шүүмжэлһэнэй ёһоор, зарим предприятинууд дээрэ гүрэнэй зөөри алмаа арьбалха гурим сахигданагүй, үйлэдбэридэ хабаагүй гаргаша ехээр хэгдэнэ.

Конференци дээрэ районой бүхы коммунистнуудые, ажалшадые КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые уряалһан, партийна эхин организацинуудай дайшалхы шадабари дээшэлүүлхэ хэмжээ ябуулгануудые хараалһан тогтоол абтаа.

* * *

Шэнээр һунгагдаһан КПСС-эй райкомой эмхидхэлэй пленум болобо. Партиин райкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр А. Д. Чукаев, секретарьнуудаар нүхэд Н. Н. Л...кутов, Б. Н. Башкеев гэгшэд һунгагдаа.

Д. ЦЫБИКЖАПОВ, манай корр.

ХОРИИН АЙМАГ

НАЙДАХА, ШАЛГАХА, ШАНГА ЭРИЛТЭ ТАБИХА

Конференциин эхилхын урдахана аймагай соёлой байшантай залнууд соогуур дэлгээгдэһэн аржагар тоонууд, зурагуудтай диаграмма, схемэнүүд промышленностиин ба хүдөө ажахын һалбаринуудай түгэлдэр ургалтые, улад зоной баян дэлгэр байдалай улам һалбаржа, гэгээрэл болбосорол ба ажаһуудалай хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр дэбжэжэ, һайжаржа байһые гэршэлнэ. Эдэнь нэгэдэхи секретарь П. М. Павловай хэһэн, партиин райкомой тоосоото элидхэлые тайлбарилан баримталха жэшээнүүд болохо зорилготой байгаа ха.

— Партиин XXIII съездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд, ажахы, предприяти бүхэнэй ажал хэрэгүүдые наринаар шэнжэлгэ, нөөсэ арга боломжонууд, тэдэниие ашаглаха ябадалда тойбо татадаг шалтагаанудые элирүүлгэ хадаа партиин райкомой экономическа хүдэлмэриин үндэһэн болгогдоо,— гэжэ элидхэлшэ хэлэбэ.

Партийна организациин ябуулдаг эмхидхэлэй, хүмүүжүүлхы хүдэлмэриин дэлисэ тоосоото үе соо улам үргэдөө, гүрэнэй түсэбүүдэй, социалис уялгануудай дүүргэлтын түлөө коммунистнуудай, бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй үүргэ ба харюусалга дээшэлээ. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн, КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлэй социалис мүрысөөн ганхамшаг үргэнөөр дэлгэржэ, арад түмэнэй зориг бадаруулаа.

Эдэ бүгэдын үндэһөөр 355-дахи ПМК-гай, халхеэ холбооной узелай, Хориин ба Хүрбын леспромхозуудай, бусад хэдэ хэдэн предприяти болон эмхинүүдэй коллективүүд табан жэлэйнгээ, байгша оноингоо түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

1968 онһоо хойшо электрын элшэ хүсэ дамжуулха 316 километр линии татагдан, 98 гүүртэ, отара ба фермэдэ Ильичэй лампочканууд жаранхай, ажаһуудалай олон хэрэг электрын хүсөөр бүтээгдэдэг болонхой. Ерэхэ хоёр жэлэй турша соо аймаг доторхи малай байрануудые электрижүүлжэ дүүргэхээр хараалагдана.

Эндэхи ажахынууд хонидһоо нооһо хайшалан абалгаар табан жэлэйнгээ түсэбые 103,5 процент, худалдалгаар—111,5 процент дүүргэһэн байха юм. Хони үсхэдэг томо коллектив болоһон Үдын совхоз илангаяа һайн үрэ дүнгүүдые туйлаа: табан жэлэйнгээ даабариие нооһо хайшалан абалгаар 109 процент, худалдалгаар—108 процент дүүргээ.

Зуун эхэ хониин бүриһөө зуун хурьга, 3 килограммһаа дээшэ нооһо абадаг ойроолдоо 5 хүн аймаг дотор 1968 ондо бии байһан аад, энэ жэлдэ 21 болоо. Тэдэнэй тоодо суута хонишод Н. Тогмитова, П. Борисов, О. Тагаров, С. Сойжинов болон бусад ороно.

Малай ашаг шэмэ арьбадхалгын талаар абажа үзэбэл, олохон һаалишад һүүлэй үедэ баһал магтагдамаар үрэ дүн туйлаа. 1968 ондо һаамхай үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр 1274 литр һүн һаагдаһан аад, байгша ондо 1600 литр хүргэгдөө. Энээниие дүүрэн сэгналтатай гэхын аргагүй юм бээ. Тингэбэшье һүүлэй гурбан жэлэй туршада үнеэн бүриин 400 литрээр нэмэһэн болоно. Энэл хугасаа дотор үнеэн бүриһөө 2000 гаран литр һү һаагшадай зэргэ 5-һаа 35 хүрэтэрөө нэмэбэ. Һаалишад Г. Агильдина, А. Аюшеева (Дээдэ Тайлсын совхоз), М. Банзаргашеева, Д. Цыжипова (Үдын совхоз), Л. Бородина (Анаагай совхоз) гэгшэд үнеэн бүриһөө 2400—2500 үлүүтэй литр һү һаадаг болонхой. Һаалиин зарим фермэ, гүүртэнүүд (Үдын совхозой Баянголой, Дээдэ Тайлсын совхозой Санномыскын, Анаагай совхозой Хүтэл-Нуурай фермэнүүд бүхы дээрээ үнеэн бүриһөө 2 мянгаад литр һү һааһан байна.

Гахэ зуура экономико хүгжөөлгын талаар горитой дутуу дунданууд бии байһаар. Хүдөө ажахыдахи олохон дутагдал элидхэл дотор дурдагдаа. Байгша ондо зуун үнеэн бүриһөө дунда жэшээгээр ойроолдоо 65 тугал абажа түлжүүлэгдэ, олонхи үнеэдэй һү шэмэнь бага байһаар. «Георгиевский», Хүрбын совхозууд үнеэн бүриһөө минил 1450 литр һү һаагаа. Юун дээрэһээ нимэ ушар тохёолдооб? Ажахынуудтань зоотехническэ хүдэлмэри заабариин ёһоор ябуулагдаагүй, үнеэдые һааха, эдеэлүүлхэ, харууһалха гурим хүсэд сахигданагүй, үүлтэр һайжаруулха асуудалда анхарал багаар хандуулагдана.

Хориин аймаг уһалагдадаг газараар горитой (13030 гектар уһалай газартай, тэрэнэйнь 1899 гектар тарялан, 11 мянга гаран гектарынь сабшалан ба бэлшээри) гэжэ тоологдодог юм. Тингэбэшье үргэлжэ дээрэнь абажа харабал, эхэнхи тарялан ба сабшалангайнь ургаса ахир бага. Юун дээрэһээ нимэ байгааб гэхэдэ, Анаагай совхозһоо бэшэндэ саг үргэлжэ хүдэлдэг луговодуудай звено үгы шахуу.

Тэрэшэлэн промышленна, барилгын болон бусад предприятинуудай хүдэлмэридэ горитой дутагдалнууд бии. Аймаг доторхи худалдагдадаг промышленна продукциин хэмжээнэй 85 процентые, республика соо бэлэдхэгдэдэг бүхы модоной табанай нэгэнһээ ехые үгэдэг эндэхи ой модоной предприятинуудай нэгэниншье табан жэлэйнгээ, мүн 1970 оноингоо түсэб дүүргэжэ шадаагүй. Илангаяа Хориин, Хүрбын леспромхозууд һүүлэй жэлнүүдтэ товарна продукциин талаар гүрэндөө ехэ үритэй үлөө. Эндэхи леспромхозууд ямар ушарһаа нимэ гээгдэлдэ ороов гэхэдэ, нэгэдэхеэр, бэлэдхэгдэһэн модо уһаар урадхуулхын орондо автотранспортаар зөөхэ шэнэ гурим бэелүүлхэ түгэс бэлэдхэлгүй байшоо, хоёрдохёор материальна ба моральна урмашуулгын гуримуудые хүсэд хэрэглэжэ шадаагүй, гурбадахиар, ажаһуудалай эрилтэ хэрэглэмжэ хангалгада анхарал дутамагаар табиһан дээрэһээнь хүдэлмэришэд удаан тогтосогүй байна.

Мүн промышленность ба барилгада хабаатай бусад олохон асуудалнууд шиидхэбэреэ хүлеэһээр.

КПСС-эй райкомой тоосоото элидхэлые зүбшэн хэлсэлгэ «Кадрнуудта найдаха, шалгаха ба даалгабаринуудые дүүргэлгын түлөө шанга эрилтэ табиха» гэһэн гол шэглэлтэйгээр үнгэрөө.

Һүүлэй жэлнүүдтэ олонхи предприяти, ажахы, эмхи зургаанудай партийна организацинууд эмхидхэлэй талаараа бүри бэхижээ, ажахын зорилгонуудые шиидхэхэ, партийно-эмхидхэлэй ба нийтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ дүүргэдэг үүргэнь улам дээшэлээ. Парткомуудай, партийна организацинуудай секретарьнарай семинар, зүблөөнүүд түсэбэй ёһоор үнгэргэгдэдэг, түрүү дүй дуршал, онол арганууд дамжуулагдан нэбтэрүүлэгдэдэг болонхой.

Гэбэшье партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин талаар партиин райкомой, парткомуудай ба партийна эхин организацинуудай ажал ябуулгада бии байһан дутуу дунданууд шүүмжэлэлдэ ороо.

— Партиин райком захиргаанай ба бусад эмхи зургаанудые хүтэлдэг коммунистнуудта эрилтэ үшөөл багашагаар табина, хиналтаяа һуладуулна. Тэрээнһээ уламжалан, зарим шиидхэбэри дүүргэгдэнгүй үлэшэдэг ушар бии гэжэ Г. Н. Бородин (Анаагай совхоз) тэмдэглэбэ.

— Зарим партийна эхин организацинууд жэлдээ минил 2—3 суглаа үнгэргэнэ. Тингэжэ партиин Уставай эбдэгдэжэ байхадань, райкомой зүгһөө саг дары хэмжээ абадаггүй ушарнуудшье бии. Райкомой зарим гэшүүд ямаршье даалгабари дүүргэдэггүй, пленумүүд дээрэ дуугай һуугаад үнгэрдэг байна,—гэжэ Ц. Ч. Бальбаров (аймагай хүдөө ажахын управлени) хэлээ.

Үйлэдбэриин, ажаһуудалай, соёл сурталай ба һуралсал-хүмүүжүүлгын асуудалнуудаар партийна ехэ хөөрэлдөөн болоо.

Н. Л. Тогмитова (Үдын совхозой нэгэдэхи отделениин ахалагша хонишон): совхозой хүтэлбэрилэгшэд хонишодоо таатай зохид байраар хангаха гэжэ оролдоногүй. Заримамнай тон муу, хүйтэн нойтон байрада байдаг. Жэшээлхэдэ, хонишон Цыремпил Балдановай бүлын байра «шоныш хүлдэшэхөөр». Үдэшэ тогоон соо хэһэн уһан һүниндөө хүрэшөөд, үглөөгүүр тэрэниэ сооложо, сайгаа шанаха баатай болоно. Совхозой дарганар Дундадынгаа хонишодые униинэйшье эрьеэгүй. Манай отделениинхид эндэхи ветеринартай үе үе уулзахаһаа бэшэ, аймагай зооветмэргэжэлтэдые һая наашынишье хараагүй байха. Захиһан газетэ, журналнууднай 10—20 хоногто асарагданагүй, конторо соогуур хэбтэдэг. Бидэндэ хэзээ кино, концерт харуулдаг, эмшэд ерэдэг болохо юм? Аймагай больницын улаан хөрээһэн тэмдэгтэй машинын гол харгыгаар баруулжаазүүлжэ табилуулха хараа бараагань лэ холоһоо хараад үлэдэгбди. Партиин райком, аймсоведэй гүйсэдком эдэ асуудалнуудта анхаралаа табиг лэ.

Ю. А. Желаев (Дээдэ-Тайлсын совхозой парткомой секретарь), Ц. Б. Данзанов (Хориин мал шахалкын совхозой директор, гэгшэд ажалайнгаа үрэ дүн ба дутуу дунданууд тухай хэлэхэ зуураа, илангаяа соёл гэгээрэлэй, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дутамагһаа зарим залуушуул хүдөөдэ тогтосогүй байна, город тээшэ тэгүүлнэ, энэнь ажал хэрэгтэмнай муугаар нүлөөлнэ. Анхарал хандуулхаар, зохихо хэмжээ абахаар саг болоо гэбэд.

— Ажахын тоосоо бэелүүлжэ, хонишодой бригаданудта сабшалангай газар, трактор болон бусад шухала хэрэгсэл даалгажа үгөөд, түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэ, продукциин өөрынь үные хямдаруулха, тиин ашаг олзо ехээр оруулха эрилтэ табибал зохихо байгаа,— гэжэ Дээдэ-Тайлсын совхозой хонишон П. И. Борисов һанамжалаа.

Тэрэшэлэн нүхэд Г. Дамбаев (Хүрбын совхозой директор), Б. Шойнжонов (аймагай гэгээрэлэй таһагые даагша), Ц. Цыдыпов (Госбанкын отделениие даагша), И. Рыжаков (Хандагайн леспромхозой бригадир), В. Цыренов (Үдын совхозой директор), Г. Баранников (Хориин леспромхозой директор), С. Нархинов (Хандагайн леспромхозой директор), Г. Аюшеева (Анаагай совхозой Буламай отделениие даагша), Д. Санжиев (ВЛКСМ-эй райкомой секретарь), Л. Шоихоев («Забайкаллес» трестын ахамад инженер) гэгшэд үгэ хэлэһэн байна. Тиихэдээ ерэхэ жэлэй ба шэнэ табан жэлэй түсэбүүдые амжалтатайгаар дүүргэхын тула социалис мүрысөө бүри ехэ далайсатайгаар дэлгэрүүлхэ, гүрэнэй ба ажалай журам улам шангадхаха, арьбалалта алмалтын гурим наринаар сахиха, үбһэ тэжээл элбэгжүүлхын тула луговодуудай саг үргэлжын бригаданудые хаа хаанагүй эмхидхэхэ, тарялангай ургаса дээшэлүүлхын тула үтэгжүүлгэ ехээр хэрэглэхэ, бусад хэмжээ ябуулганудые бэелүүлхэ, механизаторнуудай ба агрозоотехническэ һуралсал үргэнөөр эмхидхэхэ, улад зоной ажаһуудалай эрилтэ хэрэглэмжэ хангалга улам һайжаруулха гэхэ мэтэ тон шухала асуудалнуудые табиба.

492 агитатортай 60 агитколлектив аймаг дотор хүдэлнэ. Эдээндэ мал ажалай гүүртэ, отаранууд, үйлэдбэриин цех, бригаданууд, ажалшадай байдаг газарнууд хубаарилан даалгагданхай. Анаагай совхозой, Хориин леспромхозой, халхеэ холбооной узелай ба бусад хэдэн партийна организацинууд агитаторнуудай, политинформаторнуудай ажал эмхидхэлгээр горитой дүй дуршалтэй болонги.

Партиин райкомой лекторнүүдэй бүлэг, «Знание» бүлгэмэй отделени (21 эхин эмхитэй) яһала олон лекци уншана. Зүгөөр бүхы эмхинүүдынь адли һайнаар хүдэлмэрилнэ гэхын аргагүй. Хүрбын, «Георгиевский» Дээдэ-Тайлсын совхозуудай, 335-дахи ПМК-гай, «Сельхозтехникын» аймагай отделениин, Хориин леспромхозой олохон мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд лекци уншалгада хабаададаггүй шахуу байшоо. Тэрэшэлэн зарим лекци, хөөрэлдөөнүүд далим дээгүүр гэхэ гү, али хүнүүдэй эрдэм ба мэргэжэлэй, наһанай, ажалай өөрсэ талануудые хараада хүсэд абангүй үнгэргэгдэнэ. Энээнһээ уламжалан, тэдэнь заримандаа һонинишье һаа, бусадта һонингүй байдаг, асуудалшье гарадаггүй гээд делегадууд ярина.

Гэхэтэй хамта улад зондо хүмүүжүүлхы ехэ нүлөө үзүүлдэг олон янзын онол арганууд: кинолектори, аман үгын журнал, тусхай асуудалтай үдэшэ, партиин, революциин ба дайнай ветерануудтай, ажалай түрүүшүүлтэй уулзалга гэхэ мэтэнүүд коммунис суртал нэбтэрүүлхэ хүдэлмэридэ хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Энэ дутагдалые усадхан зайсуулхын тула партиин райкомой зүгһөө зохихо хэмжээнүүд хараалагдаад байна.

Республика дотороо үүсхэл гарагаһан Онинборск тосхоной интеллигенциин һайшаалта хэрэгүүд тэдэ хэмжээ ябуулгануудайнь нэгэн болоно. Энэнэй онсо шэнэ юумэнь юуб гэхэдэ, хүдөөдэхи бүхы соёл сурталай хүдэлмэриие нютагай интеллигенциин түлөөлэгшэдэй — багшанарай, врачнуудай, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй, соёлшодой хамтын, нэгэдхэмэл хүсөөр ябуулха зорилготой юм. Эдэнэй жэшээе аймаг доторхи бусад нютагуудай интеллигенциин шадабари болгохо ябуулга хэгдэнэ. Энэ асуудалда конференциин зүгһөө ехэ анхарал хандуулагдаа.

КПСС-эй обкомой бюрогой гэшүүн, республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо В. И. Дубровский, БурАССР-эй мелиорациин ба уһанай ажахын министр В. Г. Большаков конференциин хүдэлмэридэ хабаадаба. Нүхэр Дубровский аймагай партийна организациин саашадаа бэелүүлхэ гол зорилгонууд тухай тодорхойгоор хэлээ.

* * *

Шэнээр һунгагдаһан райкомой түрүүшын пленум боложо, КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретаряар П. М. Павлов, хоёрдохи секретаряар К. М. Шурыгин, секретаряар Д. Д. Дагбаев һунгагдаба.

Р. БИМБАЕВ.

Юрий Николаевич Якубенко Улаан-Үдэ станциин локомотивно депогой комсомол-залуушуулай колонныш түрүү машинист юм. Тэрэ Шэнэ жэлэй урда тээхэнэ электровоз жолоодохо эрхэтэй болоо. Мүн ажалай залууршан декабрь һара соо КПСС-эй гэшүүн болонхой.

Юрий Николаевич 1970 ондо 11,5 тонно дизельнэ түлишэ алмаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Ю. Н. Якубенко ба тус колонныи инструктор-машинист Ч. Б. Цыренов.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

АМАРХАЯАШЬЕ АРСААД...

Зэдын аймагай Торийн совхозой ахалагша хонишон Арья Аюшеевич Гомбоев тухай дуулаһан байхат. Тэрэ үнгэрһэн жэлдэ зуун хониин бүриһөө 104 хурьга түлжүүлээ һэн. Хонишодой һайндэртэ Арья Аюшеевичтэ КПСС-эй райкомой, аймагай Соведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэг барюулагдаа һэн.

Набтаршаг шамбай бэетэй, хараха янзаада түргэн шуумар янзын энэ үбгэжөөл пенсидэ гаража амарха сагайнгаа ерээшье һаа, үшөөл ажаллажа ябаһаар. Мүнөөшье тэрэнэй бригада үбэлжэлгэдөө түгэс бэлэдхэлтэй оронхой. Малайнь байра дулаан, түрэхэ хонидые илгаха хаамаг хашаанууд бэлдэгдэнхэй, үбһэ тэжээлыньшье хүрэхэ. Хонидоо эдеэлүүлдэг хобоонуудынь хорёонойнь газаа таруугаар табигданхай. Эндэ хонишод жэжэлһэн ороохо һолоомонтой холижо хониндоо үгэдэг. Уһалууринь оньһожоруулагданхай.

Зунай бэлшээридэ һайса тарагалуулагдаһан хонидоо хаража ябахадаа Арья Аюшеевич садьхэлээ баясадаг. Тиибэшье тэрэ һанаагаа амардаггүй.

Арья Аюшеевич үшөө дахин байраяа эрьенэ, хаамаг хашаануудые холбохо хадааһа, проволоконуудые бэлдэнэ. Үлүү хүлаан байһанһаа хонидой нооһоной муудахагүйн тула, байраяа һалхитуулна.

Түрэл Коммунис партиингаа ээлжээтэ XXIV съездые угтуулан, зуун хониин бүриһөө зуунһаа доошо бэшэ хурьга абахаар Арья Аюшеевич шиидэнхэй. Оролдоготой бэрхэ энэ хонишон һанаһандаа хүрэхэл байха.

А. ЕЛИСЕЕВ.

БАЯСАМААР МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ҺАРА БҮРИ ОЛЗОТОЙГООР

Улаан-Үдын нефтебазын коллектив эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа, һара квартал бүридэ даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг. Һүүлэй үедэ тус предприятида автол сэбэрлэхэ шэнэ цех нээгдэһэн юм. Хэрбээ урдань ажахынуудта хэрэглэгдэһэн автол минил хаягдадаг һаа, мүнөө суглуулагдажа, нефтебазада эльгээдэг болонхой. Тингэжэ хэдэн мянган тонно автол сэбэрлэгдэжэ, үйлэдбэридэ дахин хэрэглэгдэнэ.

Үнгэрһэн жэлдэ тус нефтебазын коллектив дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгаяа сүм дүүргэнхэй. Автол сэбэрлэдэг цехэй коллектив жэлэйнгээ даабари юһэ һара соо дүүргээд, жэлэй эсэс болотор үшөө 450 тонно автол сэбэрлэн гаргаа.

Хэрэглэгдэһэн тоһо сэбэрлэдэг цехэй коллектив жэлэй туршада ажалайнгаа бүтээсые 47 процентээр дээшэлүүлжэ, продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые нилээд хямдаруулһан, 25.914 түхэриг мүнгэ арьбалһан байна.

Эндэ ажал хэрэгээ һайн мэдэдэг түрүү хүдэлмэришэд олон юм. Коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэһэн операторнууд Г. С. Мандрыгина, В. Климова гэгшэдые онсо тэмдэглэмээр. Эдэнэр ажалдаа нарин нягтаар хандадаг. Тиимэһээ халаанайнгаа даабари хододоо үлүүлэн дүүргэдэг байна.

М. СУТУРИН.

БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ 1971 ОНДО ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБ ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын

ХУУЛИ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **нигэжэ тогтообо:**

Статья 1. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведөөр зууршалагдаһан, Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1971 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй түсэблэлгын-бюджетнэ ба һалбаринуудай комиссинуудай заһабаринуудые хараада абалсан һайшааха.

Статья 2. Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1971 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй гол даабаринуудые иимээр баталха:

	1970 онойхитой сасуулхада, ургалтын хэмжээн процентээр
1. Промышленностиин (худалдагдаха) продукци —	8,7
тэрэ тоодо нютагай Соведүүдэй промышленностиин —	10,8
2. Гүрэнэй зүгһөө капитальна гаргашада мүнгэ сэхэ һомололго —	5,7
Тэрэ тоодо нютагай Соведүүдэй зүгһөө мүнгэ һомололго —	10
3. Бүхы түхэлэй транспортаар ашаа зөөлгын хэмжээн —	3,7
тэрэ тоодо нийтын хэрэглэлэй автомобильна транспортаар —	11,7
4. Нютагай Соведүүдэй мэдэлэй промышленна предприятинуудай оруулха ашаг олзо —	33,1

Статья 3. 1970 онойхитой сасуулбал, 1971 ондо иимэ нэмэлтэ хангаха:

1. Хүн зоной мүнгэн олзо —	5,6
2. Гүрэнэй, кооперативна худалдаа наймаанай розничнэ эд бараанай эрьесын хэмжээн —	7,2
3. Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалга —	20
тэрэ тоодо хүдөө нютагай зоной —	22
4. Капитальна хүдэлмэридэ һомологдоһон бүхы мүнгөөр баригдажа, ашаглалгада үгтэхэ гэр байрын талмайн хэмжээн —	3,3
5. Гүрэнэй бюджедээр хангагдаха, һургуулиин наһа гүйсөөгүй үхибүүдэй эмхи зургаануудтахи хүүгэдэй тоо —	6,8
6. һургуулинуудай дэргэдэхи хамтын байрада байдаг һурагшадай тоо —	9,8
7. һургуулинуудай ба һунаагдаһан үдэртэй бүлэгүүдтэ һурагшадай тоо —	5,7
8. Больницануудай ороной тоо —	1,6

Статья 4. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ нигэжэ даалгаха:

а) Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1971 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй талаар Буряадай АССР-эй түсэблэлгын-бюджетнэ, промышленностиин, барилгын, транспортын ба холбооной, хүдөө ажахын, гэгээрэлэй, соёл культурын ба спортын, элүүрые хамгаалгын ба социальна тэдхэмжын, худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоолой ба хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангалгын, байгаали хамгаалгын саг үргэлжын комиссинуудай тобшололнууд дотор найруулагдаһан дурадхалнууд болон ажаглалтануудые, мүн Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй түс сесси дээрэ депутадуудай оруулһан дурадхалнууд ба ажаглалтануудые хаража үзөөд, тэдэнэй үндэһөөр зохихо шиидхэбэринүүдые гаргаха.

б) Буряадай АССР-эй бүхы газар дээрэхи предприятинууд ба барилганuудта 1971 оной арадай ажахын түсэбөөр үгтэһэн даалгабаринуудые СССР-эй, РСФСР-эй министерствэнүүд болон албан зургаануудай баталһан түсэбүүдтэ тааруулан тодорхойлхо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БУРЯАДАЙ АВТОНОМИТО СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН 1971 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕТ ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын

ХУУЛИ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **нигэжэ тогтообо:**

Статья 1. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведөөр зууршалагдаһан, Буряадай АССР-эй 1971 оной гүрэнэй бюджедые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй түсэблэлгын-бюджетнэ ба һалбаринуудай комиссинуудай элидхэлнүүдээр абтаһан хубилалтануудтайгаар, оршо ба гаргашын талаарнь 124.614 мянган түхэриг байхаар баталха.

Статья 2. Буряадай АССР-эй 1971 оной гүрэнэй бюджедэй оршодо гүрэнэй, кооперативна предприятинуудһаа, эмхи зургаануудһаа — эрьесын налог, үйлэдбэриин фондынуудай түлөө түлөөһэн, олзо оршоһоо хэрэглэгдээгүй үлэһэн мүнгэн, подоходно налог, социалис ажахын бусад олзонууд — хамта дээрээ 86.500 мянган түхэриг оруулагдахаар тогтоохо.

Статья 3. Буряадай АССР-эй гүрэнэй бюджедһээ арадай ажахые — промышленность, хүдөө ажахы, харгын ажахы, байрын-коммунальна ажахы болон арадай ажахын бусад һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ зорюулагдаха мүнгэн гаргашые дүн хамта 24.799 мянган түхэриг байхаар тогтоохо.

Статья 4. Буряадай АССР-эй гүрэнэй бюджедһээ социально-культурна хэмжээ ябуулгануудта — бүгэдэнийтын һуралсалай һургуулинууд, техникумүүд, библиотекэнүүд, клубууд, театрнуудта, хэблэл ба гэгээрэлэй, соёл культурын бусад хэмжээ ябуулгануудта, больницанууд, хүүгэдэй яслинууд, санаторинуудта, элүүрые хамгаалгын спортын болон бусад хэмжээ ябуулгануудта, пенсинүүд ба тэдхэмжэнүүдтэ зорюулагдаха мүнгые хамта дээрээ 94.040 мянган түхэриг байхаар тогтоохо.

Статья 5. Буряадай АССР-эй 1971 оной гүрэнэй бюджедһээ гүрэнэй захиргаанай зургаануудай гаргашада 4.178 түхэриг һомолхоор тогтоохо.

Статья 6. Буряадай АССР-эй 1971 оной республиканска бюджедые оршо, гаргашын талаарнь 25.831 мянган түхэриг байхаар, 1972 оной январиин 1-дэ эдэ бюджедүүдэй эрьесын кассануудта хамта дээрээ 1160 мянган түхэриг үлөөхөөр тогтоохо.

Статья 7. 1971 ондо аймагуудай болон Улаан-Үдэ городой бюджедүүдые оршо, гаршын талаарнь 101.336 мянган түхэриг байхаар, 1972 оной январиин 1-дэ эрьесын кассада 3.840 мянган түхэриг үлэхөөр баталха. Тэрэ тоодо (мянган түхэриг):

Аймагууд	1971 оной оршо ба гаргашууд	1972 оной январиин 1-дэ эрьесын кассада үлэхэ мүнгэн
Баргажанай	3785	160
Баунтын	2979	130
Бэшүүрэй	3882	160
Зэдын	4290	170
Яруунын	2917	130
Загарайн	5321	210
Захааминай	4741	220
Кабанскын	7109	250
Хэжэнгын	2719	100
Хурамхаанай	2265	100
Хяагтын	4124	260
Мухар-Шэбэрэй	3426	150
Ахын	885	40
Прибайкалиин	3708	160
Хойто-Байгалай	1914	100
Сэлэнгын	5102	210
Түнхэнэй	3829	140
Улаан-Үдын	3704	150
Хориин	3017	140
Улаан-Үдэ город	28478	850

Статья 8. 1971 ондо аймагуудай, Улаан-Үдэ городой бюджедүүдтэ хүн зоной олзын налогһоо, эрьесын налогһоо орохо түлөөһэнүүдые иимэ хэмжээтэйгээр тогтоохо.

Аймагууд	Түлөөһэнүүдэй процентнууд: Хүн зоной олзын налогһоо	Эрьесын налогһоо
Баргажанай	100	98,0
Баунтын	100	99,8
Бэшүүрэй	100	91,6
Зэдын	100	90,9
Яруунын	100	70,6
Загарайн	70	95,1
Захааминай	100	99,4
Кабанскын	100	71,7
Хэжэнгын	100	79,6
Хурамхаанай	100	84,4
Хяагтын	100	85,2
Мухар-Шэбэрэй	100	76,7
Ахын	100	98,5
Прибайкалиин	100	86,3
Хойто-Байгалай	100	99,8
Сэлэнгын	40	42,1
Түнхэнэй	100	96,1
Улаан-Үдын	50	21,6
Хориин	100	85,0
Улаан-Үдэ город	30	37,2
Республиканска	—	34,0

Аймагуудай ба Улаан-Үдэ городой 1971 оной бюджедтэ оруулагдаха түлөөһые иимээр тогтоохо:

а) Колхозуудай олзын налогой, кооперативна предприятинуудай, нийтын эмхинүүдэй ажахын зургаануудай олзын налогой, хүдөө ажахын налогой, гэрлээгүй, ганса бэе ба бага бүлэтэй СССР-эй эрхэтэдһээ, татагдадаг налогой, ой модоной олзын ба 1971 оной шүүбэритэ лотерейн түлөөһэнүүдэй 100 процентые:

б) Гүрэнэй дотоодын 3 процентын шүүбэритэ урьһаламжа тараалгаһаа ороһон мүнгэнэй 50 процентые;

в) Кооперативна, нийтын эмхинүүдэй һайн дураараа эдлэл хэрэгсэлнүүдээ страховалһанһаа, транспортаар ябаһан хүн зоной ба бусад уялгата страхованиһаа ороһон түлөөһэнэй 10 процентые, хүн зоной эд бараагаа страховалһанһаа ороһон түлөөһэнүүдэй 50 процентые.

Буряадай АССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ 1971 оной түсэбөөр харааалагдаһан хэмжээ ябуулгануудые мүнгөөр хангахын тула Буряадай АССР-эй республиканска бюджедһээ 1971 ондо Баунтын аймагай бюджедтэ 591 мянган түхэриг, Захааминай аймагай — 1110 мянган түхэриг, Ахын аймагай — 420 мянган түхэриг, Хойто-Байгалай аймагай бюджедтэ 432 мянган түхэриг үгэхэ.

Статья 9. Буряадай АССР-эй 1971 оной гүрэнэй бюджедэй талаар Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй түсэблэлгын-бюджетнэ, промышленностиин, барилгын, транспортын ба холбооной, хүдөө ажахын, гэгээрэлэй, соёл культурын ба спортын, элүүрые хамгаалгын ба социальна тэдхэмжын, худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоолой ба хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха, байгаали хамгаалха саг үргэлжын комиссинуудай тобшололнууд дотор найруулагдаһан дурадхалнууд болон ажаглалтануудые, мүн Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй заседани дээрэ депутадуудай оруулһан дурадхалнууд ба ажаглалтануудые хаража үзөөд, тэдэнэй үндэһөөр зохихо шиидхэбэринүүдые гаргахыень, тэрэшэлэн аймагуудай ба Улаан-Үдэ городой бюджедүүдтэ Буряадай АССР-эй министерствэнүүд болон албан зургаануудай финансын түсэбүүд, согсологдомол сметэнүүдтэ, мүн тон шухала байбалнь, гүрэнэй олзо оршонуудһаа абтаха түлөөһэнүүдэй хэмжээн соо Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1971 ондо хүгжөөхын тула РСФСР-эй Верховно Соведөөр баталагдаһан 1971 оной РСФСР-эй гүрэнэй бюджедэй ба Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1971 ондо хүгжөөлгөөр Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй баталһан түсэбэй ёһоор, хубилалтануудые оруулхыень Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ даалгаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй

ТОГТООЛ

Министрнүүдые, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй комитедүүдэй түрүүлэгшэнэрые, управленинүүдэй начальнигуудые томилхо ба уялгаһаань сүлөөлхэ тухай Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй доро дурсагдаһан Указуудые баталха гэжэ **шиидхэбэ:**

Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министрээр нүхэр **Саганов** Владимир Бильяевичые томилхо тухай 1970 оной августын 26-най;

Буряадай АССР-эй хүдөө ажахын министрэй уялгаһаа нүхэр **Власов** Леонтий Владимировичые сүлөөлхэ тухай 1970 оной августын 12-ой;

Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр **Черняков** Иван Давыдовичые томилхо тухай 1970 оной июлиин 10-най;

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Телевидениин ба радиодамжуулгын комитедэй түрүүлэгшээр нүхэр **Митыпов** Цыремпил Цыдыповичые томилхо тухай 1970 оной декабриин 21-нэй;

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин начальнигаар нүхэр **Миханьков** Николай Ивановичые томилхо тухай 1970 оной августын 26-най;

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Барилгын материалнуудай промышленностиин управлениин начальнигай уялгаһаа нүхэр **Петров** Иннокентий Лазаревичые сүлөөлхэ тухай 1970 оной августын 26-най.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БУРЯАДАЙ АССР-эй 1969 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ГҮЙСЭДХЭЛ ТУШАА ТООСОО БАТАЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй

ТОГТООЛ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет **нигэжэ тогтообо:**

Буряадай АССР-эй 1969 оной гүрэнэй бюджедые оршын талаарнь 130465 мянган түхэриг, гаргашын талаарнь 126967 мянган түхэриг, оршонь гаргашаһаа 3498 мянган түхэригөөр үлүүлэн гүйсэдхэгдэһэн тухай тоосоое баталха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын

ХУУЛИ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха тухай ба Буряадай АССР-эй Конституциин үндэһэн хуулиин 44-дэхи статьяда нэмэлтэ оруулха тухай

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет нигэжэ **тогтообо:**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй доро зурсагдаһан Указуудые баталха:

«Буряадай АССР-эй Юстициин министерство бии болгохо тухай» 1970 оной октябриин 13-най;

«Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи Радио-дамжуулгын ба телевидениин комитедые Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Телевидениин ба радиодамжуулгын комитет болгохо тухай» 1970 оной декабриин 11-нэй.

Энээнтэй зохилдуулан, Буряадай АССР-эй Конституциин 44-дэхи статьяда «Финанса» гэһэн үгын һүүлээр «Юстици» гэһэн үгэ нэмэхэ. Мүн «Буряадай АССР-эй Арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ» гэһэн үгын һүүлээр «Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Телевидениин ба радио-дамжуулгын комитедэй түрүүлэгшэ» гэжэ нэмэхэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР С. М. ХАБАЛОВТА БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ГАБЬЯАТА ИНЖЕНЕРЭЙ ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын промышленностиие хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь түлөө КПСС-эй обкомой промышленно-транспортна таһагые даагша нүхэр **Хабалов** Сергей Михайловичта Буряадай АССР-эй габьяата инженерэй хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БУРЯАДАЙ АССР-эй КОНСТИТУЦИИН (ҮНДЭҺЭН ХУУЛИИН) 14-хи СТАТЬЯДА НЭМЭЛТЭ ОРУУЛХА ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын

ХУУЛИ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет нигэжэ **тогтообо:**

«Буряадай АССР-тэ Хурамхаанай аймагые бии болгохо тухай» РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1970 оной декабриин 11-нэй Указтай зохилдуулан, Буряадай АССР-эй Конституциин 14-хи статьяда «Хэжэнгын» гэһэн үгын һүүлээр «Хурамхаанай» гэжэ үгэ нэмэхэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй

ТОГТООЛ

БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ МАНДАТНА КОМИССИИН ЭЛИДХЭЛЭЭР

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет Мандатна комиссиин элидхэл шагнаад, Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын эдэ депутадуудай:

һунгуулиин Мяханай комбинадай № 36 округһоо 1970 оной октябриин 25-да һунгагдаһан **Шитиков** Юлий Васильевичай;

һунгуулиин Горхоной № 67 округһоо 1970 оной октябриин 25-да һунгагдаһан **Кораблев** Аркадий Ивановичай эрхэ түлөөлэлгые зүбтэ тоолохо.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Соведэй

ТОГТООЛ

НҮХЭР И. Х. ДЕМИНИИЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СҮҮДЭЙ ГЭШҮҮНЭЙ УЯЛГАҺАА СҮЛӨӨЛХЭ ТУХАЙ

Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын Верховно Совет нигэжэ **тогтообо:**

Нүхэр **Демин** Иннокентий Хрисанфовичые Буряадай АССР-эй Верховно Сүүдэй гэшүүнэй уялгаһаа сүлөөлхэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР А. П. ЕРМОШКИНДО БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ҺУРГУУЛИИН ГАБЬЯАТА БАГША ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын арадай гэгээрэлые хүгжөөлгэдэ габьяа ехэтэй байһанайнь түлөө Сэлэнгын аймагай Бараатын дунда һургуулиин директорэй һуралсал-хүмүүжүүлгын талаар орлогшо нүхэр **Ермошкин** Андрей Павловичта **Буряадай АССР-эй һургуулиин габьяата** багша гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР С. И. БОРТНИКОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын партийна органуудта олон жэл, эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, КПСС-эй Железнодорожно райкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр **Бортников** Степан Ивановичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1970 оной декабриин 29.

БАЯСАМААР МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Зоя Петровна Андреева Хяагтын аймагай «Родина» колхозой Ивановска фермэдэ тугалшанаар хүдэлдэг юм. Тэрэ үнгэрэгшэ жэлдэ 131 толгой тугал тобир тарганаар түлжүүлээ. Мүнөө тэрэнэй даашада 58 толгой нарай тугал үгтэнхэй. Шададабаритай бэрхэ малшан тугал бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдөө 930 граммаар нэмээнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: З. П. Андреева ажалдаа.

Е. ЗАХАРОВАЙ фото.

ЗОРИГ ХҮСЭНИИНЬ ЭРШЭДЭНЭ

Шэрүүн хүйтэн үбэлэй үедэ үхэр малайнгаа тамир муудхажа, һаалиие доошолуулхагүй гэһэн зорилго мүнөө һаалишад, малшадай урда табигданхай. Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нэгэдэхи отделениин һаалишад энэ харюусалгата үедэ бүхы зориг хүсэеэ эршэдхэн ажаллажа байна. Тэдэнэй гүүртэ дээгүүр ябахада хододоо сэбэр, һаруул, хананарнь урил лозунг, плакадууд үлгөөтэй, социалис уялганууд болон үдэр бүриин ажалай дүнгүүд самбар дээрэ бэшээтэй байдаг. Зоотехническэ ёһоор табигдаһан тэжээлэй рацион нарнинаар баримталагдана.

һаалишад Д. Бадматарова, Т. Закирова, П. Галданова, Д. Ачитуева гэгшэд габшагай бэрхэ ажалаараа шалгарна.

С. БИЛИКТУЕВ.

АМГАЛАН БАЙДАЛ ИЛАН МАНДАГ ЛЭ!

Шэнэ, 1971 оной гарахын урда тээ Москвагай гостиницын номер соо эдэ мүрнүүдые бэшэнэб.

Газаа наратайшье һаа, хүйтэн. Үйлсын модоной буурал сагаан сэнгынь үбэлэй наранай туяада ялалзан харагдана. Хасарынь жабарта улайшаһан, нахигар, сэбэрхэн эхэнэрэй саһа хамажа, обоолжо байханьсонхоор харагдана. Ута түриитэй гуталтай, арһан захатай оодон дэгэлтэй. Ажалдаха зуураа, дуулана хэбэртэй.

Элдэб үнгын шарфаар хүзүүгээ ушһан үхибүүдые тэрэ эхэнэрэй ара талада харанаб. Ёлкодо ошохо хэбэртэй, бултаараа бөөнэрэн автобусто һуунa. Һургуулиин үбэлэй амаралта ерэбэ ха юмдаа.

Үнгэ бүриингөө шарф, малгай үмдөөд ябахадаа, үбэлэй тэг дунда сэсэглэһэн янза бүриин сэсэг мэтээр үзэгдэнэ.

Сонхынгоо хүшэгые татанаб, теэд, дура татама тэдэ гоё үзэгдэлнүүдые хараха дурагүй тулада гингээ бэшэб, харин бодохо, ажаллаха гэжэ хүшэгөө татааб. Таһалга соо дулаан, халууншье гэхэдэ болохо. Аяар холын түрэл Инди орон худараа бодолни далитан ниидэнэ. Эхэ ороноймни ууралтай халуун урда зүгтэшье декабриин һүүлээр бага зэргэ һэрюун болодог. Ороноймнай эгээн урда захын эгээн бишыхан, зүгөөр хүн зоноор эгээн олон Керал штадые һананаб. Түрүү үзэлтэй партинуудай нэгэдэл, тэрэ тоодо Индиин коммунис парти, тэрэ штадай правительствые толгойлжо байлаг.

Гималай уулын саһан мүнгэн толгойнь, үзэсхэлэн гоё пальма модоор хүреэлэгдэнги даруу номгон Керал штат, бултанһаа хүйтэн Делидэ дааран татажа ябаһан зон, Коморин хушуунда заяма халуун наранда надхагша ой шэрэнги—Эхэ ороноймни янза бүриин нютаг, элдэб үзэгдэл минии толгойдо ороно, нюдэндэмни харагдаад абана.

Зүүн урда Азиин бусадшье оронууд минии һанаанда оролсоно. Үүлэтэ тэнгэриһээ бомбо хаяжа, улад зониие аладаг, амгалан тайбан рисовэ полинуудые уршагта дайнай газар болгодог американ алууршад хэзээшье добтолжо болохо гэжэ һанаад, буугаа арадаа үргэлэнхэй хүнүүдэй ажаллажа байдаг Вьетнам арад нюдэндэмни тодоор харагдаһан шэнги болоно. Зоболонтойшье һаа, зүгөөр баатар энэ арадта эсэргүүгээр америкынхидэй хаядаг хорото бодосуудай айхабтар аюулта хойшолон тухайшье. хороор амисхалжа бэеэ муудуулһан эхэнүүдһээ гарадаг эрэмдэг дутуу нилхасууд тухайшье бодонoб. Теэд, юуншье болог—ажабайдал, ажа амидарал хүлһөө буужа үгэнэгүй, илан мандахынгаа түлөө эрид зоригтойгоор тэмсэнэ.

Америкын холбоото штадуудтахи Шэнэ жэлэй һайндэрлэлгэ тухай, шэнэ жэлэй маани мэгээм уншажа байһан зон тухай баһа бодонoб. Вьетнам эхэнэрнүүдые, үбгэд хүгшэдые, үхибүүдые алаха зүбшөөлөө үгэһэн хүнүүдшье бусадай тоодо маани мэгээм уншалсана. Теэд ямар Христосто мүргэнэ гээшэб, ямар Христосые магтана гээшэб гээд ойлгожо яданаб. «Юртэмсэ дэлхэй дээрэ энхэ тайбан байдал» тогтоохые гүйжа наманшалан зальбардаг аад лэ, Вьетнамай, Лаосой, Камбоджын арадуудые хюдадагынь тон гайхалтай юм.

Зүүн Урда Азидахи дайе буруушаагшадтай Холбоото Штадуудайшье бүрил олон зоной һаналаа нэгэдүүлжэ байһыень баһа харалсанаб. Сэрэгэй албанда татаһан повесткээ галдажа хаягша, эб найрамдалай тала баригшадай митингдэ суглаарагша, сэрэгэй балмад тэнэг ашада эсэргүү олониитын һанамжые элсүүлэгшэ хүнүүдыешье харанаб. Америкын улад зон Пентагоной сэрэгэйхидһээ һайн юумэ шэнэ жэлдэ хүлеэнэгүй, харин дайнда эсэргүү тэмсэгшэдһээ һайн һайхан юумэ хүлеэнэ.

Латиин Америкэдэ, теэд, гансашье Кубада бэшэ, бусадшье оронуудта болохо байгаа шэнэ, жабхаланта үзэгдэлнүүд тухай, демократическа хүгжэлтын зам дээрэ 1971 ондо ороһон хүнүүд тухай бодонoб.

Американ империализмын дэмжэһэн Израилиин ээрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүү үнэн зүйтэй тэмсэл ябуулагша эрэлхэг зоригто араб патриодууд тухай бодонoб. Тэдэнэй үнэн зүйтэй хэрэгэй илаха байһандань этигэнэб, араб газар дайдаһаа эзэмдэгшэдэй тонилхо баатай болоходонь этигэнэб.

ЮАР-дахи африканска гетто тухай, расистнуудай мэдэлһээ гарахын түлөө тэмсэлдэ тэндэхи арадые бодхоохо гэжэ индус арадай элитэ ехэ хүбүүн Махатма Гаадлин оролдоһон тэрэ орон тухай бодонoб. Азиин ба Африкын олонхи арадууд эрхэ сүлөөтэй болоо. Гэбэшье Урда-Африкын республикадахи хара, хүрин шарайтан хайра гамгүйгөөр мүлжэгдэжэ, доромжологдожо байһаар.

Хада уулаар, океан далайгаар таһалагданги бүмбэрсэг дэлхэйн эдэ оронууд тухай бодоходоо, минии элинсэг хулинсаг, Хали поэдэй бэшэһэн имэ нэгэ шүлэг һанаандам ороно:

«Хүн байха гээшэ ямар удхатайб?
Зон арадай зобоо тулаа юм һаань,
Зоболсоороо өөрөөшье гэһэн удхатай.
Аравшин элһэтэ сул губиин
Аяма халуун амисхаалые
Жаргалта һэрюун орондоошье һуугаа һаа,
Заатагүй ойлгоосо гэһэн удхатай».

Москвада минии хараһан социализмын ёһо гуримай саада тээ, эрэмдэг тулюур, худал хуурмаг ёһо гурим үшөөл бии байһаар.

Үшөө нэгэ жэл дүүрэжэ, бусалтагүйгөөр мордохонь. Гэбэшье, үнэн зүйтэй, эрхэ сүлөөтэй, жаргалта байдалай түлөө хүнэй тэмсэл дүүрээгүй. Тэрэ тэмсэл үргэлжэлхэ ёһотой.

Ахмад АББАС,
Индиин уран зохёолшо.
(АПН).

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН ГААНАҺАА

ПОРП-гэй ЦК-гай пленум

ВАРШАВА. (ТАСС). ПАП агентство нигэжэ дамжуулна: эгээн доодо захын хэмжээнэй салин хүлһэ дээшэлүүлхэ, бага хүлһэ абадаг зарим бүлэг ажалшадта салин хүлһэндэнь нэмэлтэнүүдые үгэлсэхэ, бүлэнүүдтэнь үгтэдэг тэдхэмжые, үндэр наһатай болгошодой, инвалидуудай зарим пенсинүүдые дээшэлүүлхэ тухай тогтоол ПНР-эй Министрнүүдэй Совет, Польшын профсоюзуудай Центральна Соведэй Президиум баталан абаа. Энэ тогтоол ПОРП-гэй ЦК-гай 7-хи пленумэй шиидхэбэриин ёһоор баталан абтаһан байна.

Парижда пресс-конференци болобо

ПАРИЖ. (ТАСС). Вьетнамай асуудалаар Париждахи зүблөөндэ хабаадажа байһан делегацинуудай түлөөлэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй декабриин 30-да 97-дохи пленарна заседаниин болоһоной һүүлээр пресс-конференци үнгэргөө.

Вьетнамдахи тулалдаа болюулхын тулада хэдэ хэдэн зүб зүйтэй, бодото тодорхой дурадхалнуудые Урда Вьетнамай Республикын Саг зуурын революционно правительствын делегаци зүблөөн дээрэ оруулаа гээд Урда Вьетнамай Республикын Саг зуурын правительствын делегациин түлөөлэгшэ Зыонг Динь Тхао мэдүүлээ. Амгалан байдал тогтоохые бидэнэр хүсэнэбди гээд тэрэ хэлээ. Гэбэшье американ хүтэлбэрилэгшэд вьетнам арадые занаһан зангаараа, бидэнэр ямаршье добтолгонуудые сухарюулан сохихоор бэлэн байха ёһотойбди гээд Зыонг Динь Тхао мэдүүлээ.

США Вьетнамдахи ээрхэг түримхэй дайн байлдаае үргэдхэхэһөө гадна, тэрэниие бүхы Индохитадта дэлгэрүүлээ гээд ДРВ-гэй делегациин түлөөлэгшэ Нгуен Тхань Ле өөрынгөө зүгһөө онсолон тэмдэглээ.

Индохитадта США-гай хэжэ байһан гэмтэ ябуулгануудые гэршэлһэн мэдээнүүдые Нгуен Тхань Ле дурдаһан байна. ДРВ-дэ, Урда Вьетнамай, Камбоджын болон Лаосой патриодуудта эсэргүүгээр 2,5 миллион тонно бомбонуудые США 1969 ондо хаяһан байна. США хадаа ДРВ-гэй бэеэ даанхай байдалда халдан оролгоёо болюулнагүй, авиацинь ДРВ-эй газарые бомбодоно, тэрээн дээгүүр тагнуулай ниидэлгые хэнэ.

США-гай хүн зоной тоо

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Буридхэлэй бюрогой сэгналтын ёһоор, Холбоото Штадуудай зоной тоо 1971 оной январиин 1-нэй байдалаар 206 миллион, 541 мянган хүн болоһон байна.

США-гай зоной тоо 1970 ондо 2 миллион 272 мянган хүнөөр олон болоо.

ҺҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ ШЭНЭ ЖЭЛЭЙ ҮГЭ ТУХАЙ ХАРИИН ХЭБЛЭЛ ИИГЭЖЭ БЭШЭНЭ

Нүхэр Л. И. Брежнев телевидени ба радиогоор үгэ хэлэжэ, шэнэ жэлээр дашарамдуулан совет арадые амаршалаа. Энэ үгэ дэлхэй дээрэ ехээр һонирхогдоһон байна. Энэ үгэ тухай бүхы дэлхэйн радио ба телевизионно станцинууд өөһэдынгөө дамжуулганууд соо мэдээсэ, энээн тухай хэблэлэй хуудаһануудта үргэнөөр бэшэгдээ.

Коммунис байгуулалтада туйлагдаһан илалтанууд тухай, дэлхэйн социалис оронуудай бэхижэн хүгжэжэ байһан тухай Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүд дэлхэйн олониитэдэ угаа ехээр һонирхогдоо.

Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгын удхыень толилходоо, совет арад 1970 оные угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр үдэшэбэ гээд хариин хэблэл тэмдэглэнэ. Элитэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа, энэ хадаа Советскэ Союзай Коммунис партиин зүб политикын үрэ дүн болоно, КПСС-эй XXIV съездын болохоёо байһантай дашарамдуулан, совет общественнэ хүгжөөхэ угаа ехэ шэнэ хараа замуул тодорхойлогдоо.

Социализмын оронууд Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые илангаяа ехэ һонирхолтойгоор, һаналаа ханангяар угтаһан байна. Социализмын аха дүү оронуудай арадуудые тэрэнэй хани ёһоор амаршалһан амаршалганууд тон ехээр һайшаагдаа.

Польшын радио ба телевидени Л. И. Брежневэй үгэ хэлэһэн тухай мэдээсэхэдээ, шэнэ жэлые этигэд түгэлдэрөөр угтаһан совет арадай гайхамшагта туйлалтанууд тухай хэлэһэн үгэнүүдыень тусгаар илгаруулан дамжуулһан байна.

1970 ондо совет орон экономико ба соёлые хүгжөөлгэдэ, арадай байдал һайжаруулгада шэнэ, элитэ ехэ амжалтануудые туйлаа гээд Болгариин газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ.

Чехословакиин радио Л. И. Брежневэй шэнэ жэлэй үгын удхые дамжуулхадаа, Советскэ Союзай уласхоорондын байдал хэзээ хэзээнэйхиһээ бата бэхи, бүхы дэлхэй дээрэ ехэ хүндэтэй гээд онсолон тэмдэглэнэ.

Радио ба телевидеэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые ГДР-эй газетэнүүд толилһон байна. Дэлхэйн социализмын оронуудые бэхижүүлэн хүгжөөхэ, империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые нягтаар жагсааха гээшэ совет оронoй гадаадын политикын зорилгонь болоно гээд Л. И. Брежневэй мэдүүлһые газетэнүүд онсолон тэмдэглэһэн байна.

Баруун оронуудай информационно агентствануул ба газетэнүүд Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэдэ ехэ анхарал хандуулна. Үнгэрэгшэ жэлэй амжалтатай үрэ дүнгүүд ба Советскэ Союзай ажабайдалай бүхы һалбаринуудта 1971 ондо ехэ хүгжэлтын болохо байһан тухай хэлэгдэһэн үгэнүүдые дурдана.

Коммунис байгуулалтада Советскэ Союз шэнэ зорилгонуудые дүүргэхэ гээд Советскэ Союзай Коммунис партиин хүтэлбэрилэгшэ мэдүүлээ гэжэ «Нью-Йорк таймс» газетэ тэмдэглэнэ. (ТАСС).

КУБЫН РЕВОЛЮЦИИН ОЙДО

Кубын эхэнэрнүүд оронойнгоо ниитын ба ажал хүдэлмэриин ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Олон эхэнэрнүүд дээдэ тушаалта хүдэлмэридэ дэбжүүлэгдэнхэй. Тэдэнэр соёл гэгээрэл хүгжөөхэ хэрэгтэ, үхибүүдэй яслинуудые ба саадуудые олошоруулха ябадалда горитойхон хубитаяа оруулна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кубын эхэнэрнүүд ажалайнгаа һүүлээр концерт харана.

ҺАЙН ҮҮСХЭЛ

ЛУСАКА. (ТАСС). 1971 оной шэнэ жэлэй эхилхэдэ, Замбиин арадай ажабайдалда хэдэ хэдэн шухала ушарнууд болоо. Замбиин республикын гүрэнэй эхин һургуулинуудта январиин 1-һээ үхибүүд түлөөһэгүйгөөр һураха болобо. Энэ хадаа Замбиин багашуулда эрдэмдэ һураха үргэн зам нээжэ үгөө. Гүрэнэй больницануудта медицинскэ хангалга түлөөһэгүйгөөр бэелүүлэгдэхэ болоо.

ОЛОНДО БАЯР АСАРАГШАД...

ФОТО РЕПОРТАЖ

Почто зөөдэг поезд Улаан-Үдэ станциин перрондо холоһоо хуугайлһаар дүтэлэн ерэбэ. Арбан хоёр вагоной үүдэн нээгдэбэ. Хойноо тэргэнүүдые шагтагалһан электрокаранууд нишэ тиишээ һүндэлнэ. Посылка, бандероль, бэшэг, газетэ болон журналнуудтай мэшээгүүд буулгагдана. Эндэ хүрэжэ ерэһэн почтые поездын байха үедэ гансахан буулгажа үрдихэ бэшэ, мүн ошохо почтые ашаалжа үрдихэ хэрэгтэй.

— 1970 оной 10 һарын туршада 1 миллион 933 мянган посылка, үнэтэ бэшэгүүд, бандероль болон газетэ, журналнууд абтажа, зээдтээ эльгээгдээ,—гэжэ ашаа зөөлгын таһагай начальник Г. Фролов хөөрэнэ.

Тиихэдэ юрын бэшэгүүд, открытканууд үшөөшье олоороо ерэдэг, ошодог байха. Һарадаа дунда зэргээр 3—3,5 миллион бэшэг ерэжэ, ошожо байдаг. Илангаяа һайндэрнүүдэй урда тээ почтын хүдэлмэрилэгшэд унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй болодог. Жэшээлхэдэ, ноябриин 1-һээ 7 болотор 1 миллион 826 мянган бэшэг болон амаршалгын открытканууд зээдтээ эльгээгдэһэн, түшаан абтаһан байна.

Ашаа зөөлгын таһагта ороходо ямар нэгэ үйлэдбэриин саг үргэлжэ хүдэлжэ байдаг конвейерые һануулна. Хүнүүд, машинанууд үдэр һүнигүй ажаллажа байдаг. Суудхын туршада тус таһагай хүдэлмэрилэгшэд 12 поездһоо, хэдэн арбаад машина болон самолёдуудһаа почто буулгадаг, ашаалдаг байна.

Почто зөөдэг түрүүшын машина үглөөнэй 4 часта Улаан-Үдэһөө гаража ошодог, почто ашаһан һүүлшын машина 22 часта республикын аймагуудһаа хүрэжэ ерэдэг. 20 гаран машина гансахан Улаан-Үдэ соогуур почто тараана. Нэн түрүүндэ республиканска болон түбэй газетэнүүдые городой почтово таһагуудта хүргэжэ үгэнэ.

Тус таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Юуб гэхэдэ, поезднууд, машинанууд болон самолёдууд тогтоогдоһон графигаар ябаха ёһотой. Гэхэдэ огто болохогүй. Гэгдэбэлшни, уншагшад саг болзор соогоо газетэ, журналаа абажа шадахаяа болихо, мүнгэн переводууд, посылканууд, бандерольнууд удаарха болоно ха юм.

Н. Зиминагай даадаг авиапочто хангадаг хүдэлмэрилэгшэдэй бригада таһаг соогоо эрхимлэжэ ябана. Тус бригада партиин Советскэ райкомой болон райгүйсэдкомой Хүндэлэлэй дипломдо хүртөө һэн. Бэшэгүүдые илгагша-операторнууд А. Попова, М. Сигаева, В. Гибесева, В. Лазарева, Е. Плетнева гэгшэд ажал хүдэлмэридөө үльгэр жэшээ харуулна. Эдэ нүхэд бултадаа коммунис ажалай ударнигууд юм.

Хэблэлһээ һаяхан лэ гараһан, үшөө шэрын үнэрөөр хангалтажа байһан газетэ уншажа һууххада, түрэл гаралһаа, танил нүхэдһөө һайн һайхан мэдээсэл дуулаад байхада сэдьхэлдэ ямар аятай зохид болодог гээшэб! Улаан-Үдын почтамтын ашаа зөөлгын таһагай хүдэлмэрилэгшэдэй ашаа габьяа энээнтэ яһала ехэл.

П. КАЗАРИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Бэшэгүүдые илгагша Е. Думнова (зүүн талаһаа), Л. Будникова гэгшэд ажалдаа. 2. Посылкануудые ашаалдаг, буулгадаг транспортёр.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

СОВЕТ ХҮНҮҮДЭЙ АША ТУҺАДА

СВЕРДЛОВСК. Свердловскын резинэ-техническэ хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргадаг заводой гол цехүүдэй хүдэлмэришэд оройдоол 15 минута соо үдэрынь эдеэлдэг болонхой. Предприятиин «эдеэ хоолой цехтэ» хамтадаа найман столово худэлнэ. Тэдэнэй нэгэниинь—диетическэ столово. Ажахын шэнэ реформодо ороһоноойнгоо фүүлээр тус предприятиин ажал хүдэлмэри һайжаржа, олзо доходынь нилээд дээшэлһэн байна. Заводой сэбэр олзын зарим хубинь столовонуудай түхеэрэлгэнүүдтэ гаргашалагданхай. Хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй эрилтэ харaада абтажа, ниитын эдеэ хоолой энэ эмхи бии болгогдоо. Һүниндөө хүдэлмэрилдэг хүнүүдтэ тусхай меню табигданхай.

Эндэ үдэрэй хоолой үнэ сэн хямда болоно: сангайнь гурбанай нэгэ хубиие предприятиин профсоюзай организаци түлэдэг юм. Һү, конфетэ, минеральна уһа болон бусад продукцинуудые худалдадаг магазин эндэ бии. «Хүдэлмэришэдэй үдэрэй эдеэлэлтые һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлээ» гэжэ заводой хүтэлбэрилэгшэд тоолоно.

ТИРАСПОЛЬ. «Память Ильича» гэжэ олон колхозой хамтын саадай түрүүшын мянган гектарта модохонууд һуулгагдаба. Тирасполһаа Одессэ хүрэтэрхи автомашинын харгын хоёр талаар энэ саад 35 километрэй зайда үргэлжэлжэ, хамтадаа табан мянган гектар талмай эзэлхэ байна. Энэ саад жэл бүри 150 мянган тонно элдэб янзын фрукт үгэхэ юм. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй алдарта ойе һайндэрлэлгын үдэрнүүдтэ энэ саад соо түрүүшын модохонууд һуулгагдаһан байгаа.

Хоёрдохи мянган гектар талмай дээрэнь ерэхэ жэлдэ модонууд таригдахаар хараалагдана.

ЧЕЛЯБИНСК. Октябрьска районой һуурин, тосхонуудта үдэшэ бүри клубуудай галнууд яларжа, арад зониие «урижа» байдаг. КПСС-эй XXIII съездһээ хойшо үнгэрһэн саг соо эндэхи колхозуудай хүсөөр соёлой 13 байшан,клуб баригданхай. Соёлой байшан, клубуудта колхозшигууд сугларжа, һонирхолтой уулзалгануудые үнгэргэдэг, һүүлэй шэнэ һонин тухай хөөрэлдэдэг, кинофильм болон элдэб янзын концерт харадаг, спортын зал соо һорилдоонуудые үнгэргэдэг байха юм.

Мүнөө энэ областьдо маша шахуу соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд бии. Соёлой байшан, клубуудай барилга үргэлжэлһөөр. Барсуин, Белоусово болон бусад нөхагуудта шэнэ клубуудай галнууд һаяхан үзэгнүүдтэ ялархань.

САРАПУЛ. (Удмуртиин АССР). Эндэхи Орджоникидзиин нэрэмжэтэ радиозавод «Агралонто» гэжэ зуу мянгадахи радиоприемник бүтээн гаргаба. Имэ тухайлэй радиоприемнигүүд автомобильда тодхогдодог юм. Мүн тиихэдэ батарейтэй холбоод, гартаашье баряад ябажа болохо юм.

СМОЛЕНСК. Ниитын байшангууд болон арад зоной ажаһуудаг гэрнүүдые уһанай уураар дулаасуулха шэнэ котельнэ Сафоновско районой «Пушкинский» совхозой түб һууриндa ашаглалгада үгтэбэ. Халуун уһанай түрүүшын трасса тосхоной клубта, столоводо, 12 байратай гэртэ оруулагдаа. Тосхоной бусад гэр, байрануудта халуун уһан уданшьегүй оруулагдахаар хараалагдана.

Областиин үшөө 10 ажахыда имэ котельнэнүүдые хүдөөгэй барилгашад бодхоожо байна.

ПСКОВ. Эндэхи «Славянка» гэжэ фабрикада эхэнэрнүүдэй спортын үмдэнүүд оёгдожо, гүрэнэй шанарай тэмдэгтэй болобо. Мүн тиимэ сэгнэлтэтэй эрэшүүлэй костюм эндэхи оёдолшод бүтээн гаргажа байһан юм.

«Славянка»—Псковой эгээл «залуу» предприяти мүн. 1970 оной түрүүшын үдэрнүүдтэ энэ фабрика ашаглалгада оруулагдаһан байгаа. (ТАСС).

АМАР МЭНДЭ, МАНАЙ АМАРАЛТА!

Мүнөө республикын нютаг бүхэндэ һурагшадай үнинэй хүлеэһэн үбэлэйнь амаралта эхилжэ, һургуулинуудай шабинар булта хүхюутэй зугаатай, газаа досоогуур элдэб янзын наада, һорилдоо мүрысөө үнгэргэжэ байнхай. Шэнэ жэлэй ёлкодо ошохо уряатай аха классуудай һурагшад тэрэ үдэрэйнгөө дүтэлхые хүлеэжэ ядана ха. Улаан-Үдын Железнодорожно, Советскэ, Октябрьска районуудай һургуулинуудай һурагшанар Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадионой елүүр дээрэ олоороо сугларжа сэнгэхэ, амархa түсэбтэй. Тиихэдэ Ленинэй ордено локомотив-вагон заһабарилгын заводой хүдэлмэришэдэй посёлогой талмай дээрэ түхеэрэгдэһэн ёлкын дэргэдэ элдэб янзын наада зугаа дэлгэхэ юм. Эндэнь хүйтэн оронoй үбэлэй ангуудай дүрсэ багашуулые һонирхуулдаг байха юм. Январиин 3-най үдэр энэ талмай дээрэ үбэлые үдэшэлгэдэ зорюулагдаһан ехэ найр болохо.

— Шэнэ жэлэй түрүүшын үдэр заводой культурын байшангай дэргэдэхи хүүгэдэй секторэй уран һайханай бүлгэмэй гэшүүд үетэн нүхэдтөө, түрэлхидтөө һайндэрэй ехэ программатай концерт харуулхань — гэжэ ЛВРЗ-гэй культурын байшангай директор нүхэр Комаров хөөрэнэ.

Үдэшэндөө заводой залуушуул соёлойнгоо ордондо сугларжа, һайндэрэй найр зугаа үнгэргэхэ байна. Наадан үдэшын 8 часһаа эхилхэ.

Улаан-Үдэ хотын районуудай һургуулинуудай ахамад классаархин январиин 1-һээ эхилээд амаралтын дүүрэтэр гүрэнэй ород драмын театрта ээлжээ ээлжээгээр сугларжа, Шэнэ жэлэй ёлкын дэргэдэ сэнгэхэ, театрай артистнарай бэлэдхэһэн зүжэг, наада хараха юм.

Һуралсалай жэлэй түрүүшын хахад соо эрхим һайнаар һураһан 115 һурагша Эхэ оронойнгоо ниислэл—Москва хотын үзэсхэлэн гоё, түүхэтэ газарнуудтай танилсаха зорилготой аян замдаа гараба. Тиихэдэ Байгал далайн эрьеэдэ түхеэрэгдэһэн «Орленок» лагерьта гурбан зуугаад һурагшад ошожо амарха байна. Мүн «Улаан-Үдэ», «Сурхайта нуур», «Байгалай долгисол» гэхэ мэтэ байгаалиин үзэсхэлэн газарта хэдэн зуугаад һурагшад амархаяа ошонхой. Гадна ЛВРЗ-гэй, «Урожай», «Труд», «Забайкалец», «Спартак» бүлгэмүүдтэ һурагшадай дунда спортоор мүрысөөн үнгэргэгдэхэ юм.

Манай корр.

ЗҮБ ЗҮЙТЭЙГӨӨР ХЭҺЭЭГДЭБЭ

Совет гражданска самолёт хулгайлан абаашаха һэдэлгэ хэһэнэй түлөө гэмнэгдэһэн 11 хүнэй уголовно хэрэгые Ленинград городой сүүдэй уголовно хэрэгүүдэй талаар коллеги һаяхан нээмэл заседани дээрээ хаража үзөө.

Хэрэгые, гэршэлһэн бодото зүйлнүүдые нарииваар хаража үзэһэнэйнгөө, сүүдлүүлэгшэдые болон гэршэнэрые асууһанайнгаа, сүүдэй экспертнүүдэй тобшололнуудые хаража үзэһэнэйнгөө һүүлээр иигэжэ хүсэдөөр тодоруулба. Гэмтэ ябадал эмхидхэгшэд Э. Кузнецов, М. Дымшиц 1969 оной эсэсһээ хойшо гэмтэ бүлэг эдэбхитэйгээр байгуулжа орон. Эхэ орондоо урбан, хилын саана ниидэн гараха зорилгоор самолёдые дээрмэшэлэн булимтаржа, абаха бэлэдхэл хээ. Гэмтэд экипаждань добтолхо, пилодуудыень алаха, самолёдые хулгайлха ябадал түсэблэдэг байгаа. Һанаашалагдажа байһан гэмтэ ябадал Ленинград шадарай аэропорт дээрэ самолёдой ниидэхын урда тээ аюулгүйе сахиха совет органуудаар уридшалан зайсуулагдаһан байна.

Ленинград городой сүүдэй уголовно хэрэгүүдэй талаар коллеги хадаа сүүдлүүлэгшэдые гэм зэмэтэй гэжэ мэдэрээд, гүрэн түрэдэ тусгаар аюултай гэмтэ ябадал эмхидхэгшэд Дымшиц ба Кузнецов гэгшэдые саазалан алахаар шиидхээ. Бусад гэмтэдынь элдэб болзорнуудта сүлөөгөө хаһагдахаар шиидхэгдээ.

РСФСР-эй Верховно сүүд хэрэгые хаража үзөөд, самолёдые дээрмэшэн ёһоор буляаха һэдэлгын хаһа саг соогоо уридшалан зайсуулагдаһые, саазалан алаха ябадалай совет хуулиин ёһоор хэһээлтын онсо тусгаар хэмжээн болохо байһые анхаралдаа абан, Дымшиц ба Кузнецовые саазалан алалгые болюулжа, 15 жэлэй болзороор сүлөөень хаһаха гэжэ шиидхэһэн байна.

Ленинградта болоһон сүүд хадаа гражданска самолёдуудые хулгайлан абаашаха ябадалтай тэмсэхэ зорилгоор Генеральна Ассамблейн XXV сессиин үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин 25-да баталан абаһан шиидхэбэринүүдтэй тааралдана. Эдэ шиидхэбэринүүдэй ёһоор гүрэнүүд хадаа «эрхэ түлөөлэлгынгөө ёһоор гэмтэ ябадал ямаршье шатадань уридшалан зайсуулхын гү, али дараахын тулада бүхы хэмжээнүүдые абахаар, имэ гэм хэһэн хүнүүдые сүүдлэхэ ба хэһээхэ гэжэ харалгаар» уряалагдана...

Хүндэ хүшэр гэмтэ ябадал хэгшэдые хэһээхэ гэһэн шиидхэбэри Ленинградай сүүдэй гаргаһантай дашарамдуулан, зарим баруун оронуудта совет орондо харша шууяа гаргадаг хүнүүдэй бии байһые тэмдэглэнгүй гаража болохогүй. Сүүдлүүлэгшэдэй дунда еврей үндэһэ яһанай хүнүүдэй бии байһан баримтые хэрэглэдэг сионис тухирагшад шууяа татагшадай дунда бии. Гэм хэһэнэйнь түлөө бэшэ, харин бага яһатан байһанайнь түлөө тэдэниие совет сүүд хэһээгээ гэһэн хэбэртэйгээр гэнэн хонгор хүнүүдтэ ойлгуулха гэжэ хардагшад һэдэнэ. Кампаниин ямар зорилготой байһаниинь элитэ. США-гай империалис этэгээдүүдээр зоригжуулагдадаг Израиль хэтэрмэ хархис Дүтын Зүүн зүгтэ бэелүүлдэг гэмтэ политикаһаа дэлхэйн олониитын һанамжые һамааруулха гэжэ сионистнууд Израилиин сэхэ политическэ дэмжэлгэтэйгээр оролдоно.

(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НЭГЭДЭХИ ХУУДАҺАНДА: «Амжалтата замаар дабшыш», 1971 он»—«Правдын» түрүү бэшэг. «КПСС-эй XXIV съездын хүндэлэлдэ мүрысөөн дэлгэрнэ» гэһэн ниитэ гаршаг доро толилогдоһон материалнууд.

ХОЁРДОХИ ХУУДАҺАНДА: Хориин ба Хэжэнгын аймагуудай партийна конференцинүүдһээ тоосоонууд. Түрэл орон дотор.

ГУРБАДАХИ ХУУДАҺАНДА: Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй ба республикын Верховно Соведэй Президиумэй Хуулинууд, Тогтоолнууд ба Указууд.

ДҮРБЭДЭХИ ХУУДАҺАНДА: «Хойто зүгэй харгыда»—В. Дубай зураглал. «Бэлиг шадабариин шалгалта»—М. Елисеев ба Т. Олзоевой корреспонденци. Шог зугаа. Элдэб һонин.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

13 часһаа 19.45 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 13 часһаа орон доторхи һонин. 13.05 минутаһаа һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 14.05 минутаһаа фильм-концерт. 15 часһаа «Шэнэ жэлэй ажалай алхам» гэһэн репортаж. 16.00 часһаа «КВН-71». 18 часһаа хоккей. **УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:** 19.45 минутаһаа хүгжэмэй программа. 20. 55 минутаһаа «Насыпь» гэһэн уран һайханай телевизионно фильм. 22 часһаа 01.30 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 22 часһаа хүгжэмтэ телевизионно фильм. (2-дохи хубинь). 23 часһаа орон доторхи һонин. 24 часһаа «Вас вызывает Таймыр» гэһэн уран һайханай фильм.

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

 Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР ● Н-03301. Заказ № 846.